

parlament

bkk. 2. / horváth istván... 14. folyt./rj

a szilárd közrend és a közbiztonság, a belső rend és nyugalom - a bevált politika talaján - a mai magyar társadalomban fenn tartható, az ország népe biztonságban végezheti tovább munkáját, élheti életét. biztosíthatom a tisztelt országgyűlést, hogy a magyar népköztársaság belügyi szervei, teljes személyi állománya a jövőben is képes és kész teljesíteni a rá háruló felelősségteljes feladatokat - fejezte be beszámolóját horváth istván.
/mti/

.-

-24-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. október 8. bel. péntek
-----

sb0001 4 150 mtib1001

a magyar kereskedelmi kamara megváltozott szerepkörben /1. rész/

1982. október 8. - a népgazdasági irányítás intézményrendszerének korszerűsítése részeként 1980. decembere óta megváltoztak a magyar kereskedelmi kamara feladatai, fokozatosan bővül tevékenysége. a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésének elősegítése mellett mind nagyobb szerepet kell vállalnia az intézményeknek, az állami gazdaságirányító szervek és a hazai gazdálkodóegységek közötti kapcsolatok erősítésében, e téren az érdekközvetítő, érdekegyeztető és érdekképviselői tevékenység ellátásában.

beck tamás, a magyar kereskedelmi kamara elnöke az azóta eltelt több mint másfél esztendő munkáját értékelve, az mti tudósítójának elmondotta, hogy eddig is, és a továbbiakban méginkább főképpen a gazdaságirányítás és a vállalatok közötti eredményes párbeszéd továbbfejlesztésére törekednek. így javíthatók a közös gondolkodás és a közös cselekvés feltételei, ami nélkül aligha lehetséges a jelenlegi nem éppen egyszerű népgazdasági feladatok megoldása. ennek érdekében a kamara összegyűjti, rendszerezi a vállalatok véleményét, gondjait, továbbítja azokat a legfelsőbb szintű gazdasági vezetéshez. mindez korántsem az egyes vállalatok speciális érdekeinek képviselőjét jelenti, hanem a gazdálkodói szféra érdekeinek kifejezését, megalapozott vélemények közvetítését. a magyar kereskedelmi kamara egyben felhívja a kormányzat figyelmét azokra a valós nehézségekre is, amelyek esetenként a népgazdasági irányítás nem a követelményeknek megfelelő gyakorlata következtében

akadályozzák a vállalati gazdálkodást, a tervezést, a piaci tájékozódást. a kamara egy-egy központi döntés, jogszabály előkészítésének időszakában is képviseli a vállalatok érdekeit és közvetíti az összegyűjtött véleményeket. ezzel a gazdaságirányítás munkájának sikeresebbé tételét is elősegíti.

a kamara elnöke beszámolt arról a törekvésükről, hogy minél pontosabban informálják a vállalatokat a gazdálkodásukat érintő kérdésekről. ennek eredményeként a tagvállalatok már előzetesen tudomást szerezhetnek készülő jogszabályokról, a szabályozórendszer egyes elemeinek korszerűsítéséről. az elkövetkezőkben pontos, rendszeres statisztikai információt is kívánnak adni a népgazdaság helyzetéről, az ágazatok teljesítményéről, bel- és külkereskedelmi eredményekről, kedvezőbb feltételeket teremtve ezzel a gazdálkodó egységek vezetőinek munkájához.

az érdekközvetítés és képviselet mellett a kamarában szinte új feladatot jelent az érdekegyeztetés is. az intézmény különböző módon hivatott támogatni a tagvállalatok közötti, különösen az ágazatközi együttműködést. /folyt.köv./ pf/mm/s
00.10 081082 2655

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

a magyar kereskedelmi .../2. rész/ /folyamatosan!/ a közelmúltban alakult meg a kamara etikai bizottsága, amely kidolgozza a vállalatok gazdasági együttműködésének etikai normáit, többek között a piaci magatartás általános szabályait, a versenyhelyzetben tanúsítandó magatartás irányelveit, a gazdasági verseny korlátozásának, a gazdasági erőfölénnyel történő visszaélésnek a tilalmát. mindezzel a vállalatok piaci kapcsolatainak szervezettebbé tételét, a szerződéses fegyelem erősítését és végső soron az együttműködés javítását hivatott elősegíteni a bizottság. abban az esetben, ha valamelyik vállalat úgy véli: partnerek megsértette az etikai normákat, panaszával az etikai bizottsághoz fordulhat. a döntést az etikai bíróság hozza meg, mégpedig előzetes vizsgálat alapján, amelyről aztán esetenként nyilvánosan is beszámolhatnak. a kamarai tervek között szerepel a jelenlegi vállalati tanácsadó szolgálat mellett egy olyan consulting típusú iroda létrehozása is, amely a hazai gazdálkodó egységeknek a fejlődő országokkal kialakított külkereskedelméhez nyújt szakmai segítséget. a jövőben kibővítik a jogi tanácsadást is. a tagvállalatok nemcsak a nemzetközi kereskedelmet érintő kérdéseikkel fordulhatnak a szolgálathoz, hanem segítséget kaphatnak például önálló külkereskedelmi jog kérdésnél, hitelkérelem elkészítésénél.

a kamarai tevékenység jellegének átalakulását bizonyítja a tagvállalatok összetételének a megváltozása is. fokozatosan megszűnt a külkereskedelmi, illetve a külkereskedelmi joggal rendelkező egységek túlsúlya, s jelenleg már a mintegy 800-as taglétszám több mint kétharmada iparvállalat. a megnövekedett érdeklődésre utal, hogy az elmúlt másfél év során a tagvállalatok száma megduplázódott és egyre több kis- és közepes nagyságú gazdálkodóegység, az ipariak mellett növekvő arányban mezőgazdasági, belkereskedelmi vállalatok is részt vesznek a kamarai munkában. /mti/

pf/mm/s sl ie

00.11 081082 1929

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

száz éves a magyar gumipar

1982. október 8. - az iparág mintegy 13 ezer dolgozója az idén ünnepli a magyar gumipar fennállásának 100. évfordulóját. 1882-ben a kerepesi úton épült fel az első, 50 dolgozót foglalkoztató kis gumigyártó üzem, amelynek helyén ma a taurus gumipari vállalat gumiabroncs gyára működik.

a gumipar különösen a felszabadulás óta fejlődött jelentősen, termelésének növekedési üteme az elmúlt 30 esztendőben meghaladta a vegyipar átlagát, és lényegesen túlszárnyalta az ipari átlagot. a korszerű gumiárúk nélkülözhetetlen tartozékai, illetve alkatrészei a járműveknek, az energiahordozók kitermelési technológiáinak, a mezőgazdasági gépesítésnek, a vízgazdálkodásnak. a magyar gumipar jelentős mértékben kiveszi részét a kgst együttműködésből, s tevékenységét elismerik a világpiacon. a 11 ezer főt foglalkoztató taurus gumipari vállalat termékei csaknem 50 országba jutnak el. a nagyvállalaton kívül hazánkban mintegy száz gumipari kis- és középüzem működik, s mintegy 500 kisiparos is részt vesz a gumipari termelésben, illetve a javító-szolgáltatásban.

a centenáriumi alkalmából október 11-13-án 17 ország szakértőinek részvételével nemzetközi tudományos gumipari konferenciát tartanak budapesten, a mtesz székházában. október 19-22. között ezt követi a felszabadulás óta első ízben szervezett nemzetközi gumipari kiállítás, az elastomer 82, a hungexpo budapesti nemzetközi vásárközpontjában, amelyen a magyarokon kívül tíz ország 12

nagyvállalata mutatja be árumintáit. a kiállítás célja, hogy a magyar szakemberek és a nagyközönség megismerje a taurus és a magyar gumipar szerepét és helyét a világ gumigyártásában, a szocialista országok közötti együttműködésben és a hazai áruellátásban. /mti/

os/pá/sa sl ie

00.12 081082 1777

-. -

sb0004 4 150 mtib1004

dorogi szénbányászok franciaországban

1982. október 8. - új biztosítási módszerrel építenek föld alatti tárolót franciaországban a dorogi bányászok. a vállalat szolgálati találmányának alkalmazásával, az ugynevezett lőttbodyonos technológiával alakítják ki a különlegesen nagy nyomást elbíró tárolót. nemrégiben az nszk-ban fejeztek be hasonló munkát a dorogiak. itt a walssumi bányüzem vette át elsőként a magyar mérnökök találmányát, s az új módszer bevezetésében segédkeztek a dorogiak azzal a berendezéssel, amelyet a világon elsőként náluk gyártottak.

a külföldön is érdeklődést keltett lőttbodyonos vágatbiztosítási technológia alkalmazásával jelentős összegeket lehet megtakarítani. az új eljárás lényege, hogy egy különleges berendezéssel gyorsankötő betont lőnek a bányatértség falazatára, amelyen így szilárd réteget képeznek. a korábbi módszertől eltérően a súlyos biztosító gyűrűk helyett acélból készült tartószerkezetet és térhálót szerelnek fel a vágat falára, s erre fujja rá a gép a nyomásálló és vízzáró betont. ilyen módon gyorsabban készülnek el a vágatok, föld alatti tárolók, számottevő idő, élőmunka és anyag takarítható meg, és nő a vágatok élettartama is, kevesebbet kell költeni karbantartásukra, fenntartásukra.

a lőttbodyonos technológia termelékenységére jellemző, hogy az új márkushegyi bányában száz millió forinttal tizenöt hónap alatt fejezték be a dorogiak a vágatépitést, hagyományos módszerrel - idomkövek kirakásával - ez a munka ötven hónapig tartott volna, és 164 millió forintba került volna.

a dorogi módszer alkalmas külszíni építmények, pincék, tornyok, alagutak megerősítésére is. a máv-nak az a szándéka, hogy az összes vasuti alagut rekonstrukciós munkáit a dorogiakra bizza, mert a lőttbodyonos eljárással a hagyományosnál három-négyszer hamarabb

készülnek el. szerződést kötött a dorogi vállalat a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatóságával is. épületek rekonstrukciójában, felújításában, földemek és függőfolyosók megerősítésében vesznek részt. /mti/

ráb/wné/s az ie

00.13 081082 2075

-. -

sb0005 4 130 mtib1005

vizcsőhálózat káposztásmegyerre

1982. október 8. - az állandó hálózat-fenntartási munkák, a csősérülés-javítások és egyéb tevékenységek mellett a vízművek szakemberei nagy gondot fordítanak a leendő lakónegyedek, a telepszerű magánérs építkezések vizellátására is. jelenlegi legjelentősebb ilyen feladatuk a káposztásmegyeri lakótelepet kiszolgáló, ugynevezett alap-közmű kiépítése, mellyel a mintegy 24 ezer lakásosra tervezett telep vizellátását biztosítják majd. a munkát a múlt év szeptemberében kezdték el. az ütemterv egyebek között 1780 méternyi cső fektetését, szerelését, illetve beépítését írja elő, ez év december 20-ig.

a vízművek dolgozói a ráháruló feladatokat e tervnek megfelelően teljesítik. mindmáig mintegy 1400 méternyi csövet fektettek le, köztük jókora, 1600 milliméteres átmérőjű acélcsoveket is. a vállalat a munkálatok segítésére újabb nagyteljesítményű kotró, árokásó gépet irányított át más építkezésről ide. az átvezényelt gép segítségével idő előtt, már szeptember végére befejezték a földkiemelést az építés teljes hosszában, így fennakadás nélkül haladhatnak a munkákkal. a szakemberek véleménye szerint ez biztosíték arra, hogy az aránylag rövid határidő ellenére december 20-ig valóban teljesítik a tervet. /mti/

-ti/mi/sa ag ie

00.13 081082 1287

-. -

bel

- 6 -

1982.10.08.

sb0006 4 160 mtib1006

fásítás kőszegen

1982. október 8. - az idei őszön is nagyarányú fásításhoz kezdenek kőszegen: az eddig még kopár utcák, utak mentén is fákat, bokrokat, örökzöld cserjéket telepítenek, zöldövezettel veszik körül a város közvetlen környékét. Kiemelt feladata az őszi fásításnak, hogy az állami lakótelep egykori barakkalakásai helyén zöldövezetet teremtenek. a telepet ugyanis - melyet az első világháború idején hadikórháznak építettek, majd ezt követően lakásokként hasznosítottak - felszámolták, lebontották. a negyedbe most fenyők és nyírfák, juharok, gesztenyefák, fűzek kerülnek, valamint sok cserje és bokorcsoport.

a város más részein elsősorban a tájjellegnek megfelelő fafajtákat - fekete-, erdei- és lucfenyőket - ültetnek. ezek diszítik majd például a kőszegfalva városrészhez vezető utak mentét. a telepítésben részt vesznek a középiskolások, a helyi üzemek, vállalatok, szövetkezetek dolgozói, a város társadalmi munkásai is.
/mti/

Lér/s az ie

00.14 081082 0978

--

sb0007 4 160 mtib1007

egyetemi Levéltár miskolcon

1982. október 8. - megalakult és megkezdte működését a miskolci nehézipari műszaki egyetemen szervezett levéltár. az új intézmény feladata lesz összegyűjteni az egyetem működése során keletkezett különböző anyagokat, az egyetemi tanácsulések jegyzőkönyveit, az intézmény fejlesztésével kapcsolatos dokumentumokat. rendszeresen gyűjti és megőrzi majd az egyes tanszékeken oktatók kéziratban lévő előadásait, az egyetemtörténeti bizottság iratanyagát, a társegyetemekkel, közte a külföldi felsőoktatási intézményekkel kötött együttműködési megállapodásokat, az írásbeli dokumentumokon kívül megőrzi az utókor számára az intézményben folyó munkáról készült fényképeket, hangszalagokat is. a tudományos kutatás számára hozzáférhetővé teszi az egyes karokon végzett tudományos munkák, valamint a különböző vállalatok részére végzett tudományos kutatások írásos anyagát.

bel

- 7 -

1982.10.08.

a levéltár feladata lesz a jogelőd selmeci, majd pedig a soproni felsőoktatási intézmény különböző helyeken őrzött dokumentumainak összegyűjtése, rendszerezése, tudománytörténeti feldolgozása is.
/mti/

kör/szn/s az ie

00.15 081082 1136

--

sb0008 4 160 mtib1008

a zamárdi avartemető újabb leletei

1982. október 8. - a somogy megyei múzeumok igazgatósága ebben az évben is folytatta a balaton déli partján a zamárdi avartemető feltárását, bóna István régészprofesszor vezetésével 110 sírt tártak fel az idén. bár a sírok többségét az elmúlt évszázadokban rablók fosztották ki, értékes leletekkel gazdagodott a múzeum. a férfiak sírjaiból egyenes, egyélű vaskardot, ezüst préselt övdíszeket, valamint ezüst rozettákkal díszített tegezeket - bennük nyílhegyeket - hoztak napvilágra. a nők nyughelyéről színezüst övveretek, tarsolyok, bronzláncok, valamint arany és ezüst fülbevalók kerültek elő. egyik leányka sírban bizánci üvegkancsót találtak, egy férfi sírban pedig egy v-vi. századi bronz tálat. a későbbi - vii. század végi - temetkezési helyen a leányka sírban tojást, a női sírban bronz díszkorongokat, s a tarsoly mellé övre akasztott vaskulcsokat leltek. az ásatásokat folytatják, a munkában most a kaposvári 503-as számú ipari szakmunkásképző intézet diákjai segítenek. /mti/

káp/sa az ie

00.15 081082 1057

--

sb0009 4 170 mtib1009

virágbolondóra

1982. október 8. - a szeszélyes őszi időjárás tömeges másodvirágzást idézett elő a mecsek vidékén. Legdélibb oroszág részünkben, amelyet „magyar mediterránként”, emlegetnek, nem ritkaság az ősszel virágzó növény, az idén azonban szokatlan gazdagsággal köszöntött be a második tavasz. a botanikusok véleménye szerint a hűvös és a meleg, az esős és a száraz időszakok gyors váltakozása zavarhatta meg a természet rendjét. a virágbolondóra a mecsekalja sajátos mikroklímájával is összefügg. szinte naponta nyílik ki a virág egy-egy fán, cserjén. feltűnően sok a másodszor virágzó gyümölcsfa, főleg meggy, cseresznye, őszibarack, körte és alma. érdekes látvány az almafákon egymás mellett levő termés és virág. a hegyaljai kertekben újra termést hozott a málna és az eper. több helyütt diszlenek az orgona lila fürtjei. a másodvirágzás - a hiedelemmel ellentétben - nem a hosszú, meleg ősz ígérete, hanem a már lezajlott időjárási folyamatok következménye. mindenesetre örömet kelt az emberekben a tavaszt idéző növények látványa. kivéve a gazdákat, akik tudják, hogy a szép gyümölcsfák a jövő évi készletüket fogyasztják most és emiatt tavasszal kevesebb lesz rajtuk a virág. /mti/

igó/bné/s az ie

00.16 081082 1229

-.-

sb0010 4 160 mtib1010

családi hétfék a fővárosi művelődési házban

1982. október 8. - zenés bábműsorokat, bohóc- mesejátékokat, filmvetítéseket és a zenei hallást, valamint a mozgáskészséget nagymértékben fejlesztő táncos műsorokat kínál a gyerekeknek, s érdekes klubszerű foglalkozásokat a felnőtteknek a szakszervezetek fővárosi művelődési házában szervezett új programsorozat, a családi hétféke.

a művelődési ház vezetői az ötnapos munkahét bevezetésével megnövekedett szabadidő tartalmas, szórakoztató eltöltését szolgálva állították össze műsoraikat. vasárnap délelőttönként a szülőké és a nagyobbacska gyermekeké a földszinti körterem - ahol mese-előadások lesznek -, s az ezzel szomszédos klubszoba. de az apróságokról is gondoskodnak: jól felszerelt játéksarokban szakképzett óvónők foglalkoznak a kisgyermekkel. s hogy a papák, mamák ne

„zavarják”, a gyerekeket, érdekes programokról gondoskodnak számukra is.

október 10-én például az ez a divat című képeslap szabásminta szolgálatának munkatársai várják az érdeklődőket, s a hozott anyagból kiszabják azt a ruhát, bluzt vagy szoknyát, amelyik a lapban látható minták közül megtetszett a „megrendelőnek”, a család férfitagjai a művelődési ház hobby, jelvény és bélyeggyűjtő klubjaiban találhatnak látnivalót és cserepartnert.

minden hónap első és harmadik vasárnapjának délelőttjén az óvodáskorúaké a körterem parkettje. a kalamajka együttes tanítja a kicsinyeket népi játékokra, dalokra, mesékre és a néptáncok legegyszerűbb lépéseire.

a családi hétféke későbbi programjait - részben - a szülők kéréseire építik a szervezők. a klubfoglalkozásokon ki-ki elmondhatja, hogy kit vagy mit szeretne hallani, látni. ily módon az fmh egy-egy hétféjére meghívhat gyermekorvost, pszichológust vagy akár belsőépítészt, attól függően, hogy milyen témakörök érdeklík a családok felnőtt tagjait. /mti/

na/mi/sa ag -ár ie

00.17 081082 1891

-.-

bel

- 10 -

1982.10.08.

sb0011 4 130 mtib1011

határmenti árucseré

1982. október 8. - egymillió dollár értékű határmenti árucseréről született megállapodás a zalaegerszegi minap rendezett szlovén ipari kiállítás ideje alatt. a jugoszlávok többek között vileda-termékeket - autótörlő műbőröket, szivacsokat, terítőket -, konzerveket, női cipőket, függönyöket, pvc-padlóburkolókat, kozmetikai cikkeket, mosószereket, valamint automata csomagkötőgépet hoznak zalába. ellentétként kölest, hajdinát, szárított zöldséget, továbbá tőzeget, alumíniumedényeket, kempingárukat és szőlészeti cikkeket szállítanak a megyéből jugoszláviába. /mti/

tas/kné/az/gw ie

07.02 081082 0626

-. -

sb0012 4 150 mtib1012

borvizsga

1982. október 8. - vizsgáznak az új borszőlők a kertészeti egyetem szőlészeti és borászati kutatóintézetének miklóstelepén. az utóbbi két évtized szőlőkereszteléséből származó fajták legjobbjainak termését száz két parcelláról szedik. már a szüretkor megkezdődik a borvizsga: a kutatók ellenőrzik a szemek sav- és cukorgyűjtőképességét, hogy megállapítsák, milyen érésfok az optimális a szedésre. a korai szüretelésű szőlők borát már fejtik, szín- és aromaanyagát laboratóriumban mérik. a kadarka fölvtájtására nemesített teltfürtű kékfrankos az idén is kitűnőre vizsgázott, a zalagyöngye, a boglárka, a pölöskei muskotályos, a zenit, a pintes, a kecskeméti jubileum, az ezerfürtű a homokon is testes bort ad. valamennyi szaporitását megkezdik az alföldön. /mti/

lász/bné/az/gw ie

07.15 081082 0809

Gj

-. -

bel

- 11 -

1982.10.08.

sb0013 4 150 mtib1013

husz aranyérmes trófea

1982. október 8. - az értékes gimszarvas-állományáról ismert zalai erdőségekben végefelé közeledik a szarvasbőség. a körülbelül négyhetes szezon alatt többszáz külföldi vadász kereste fel a göcseji erdőket; ez idő alatt mintegy száz gimszarvast ejtettek, amelyek közül husz aranyérmes agancsot hordozott. a bezerédi vadásztársaság területén egy osztrák vadásznak ritka szerencséje volt: egy páratlan huszonkettes, 14.35 kilós agancsot viselő bikát terített le. az értékelés szerint 256,97 nádler-pontot érő trófea a világranalista negyedik helyét foglalja el. /mti/

tóa/kné/az/gw ie

07.26 081082 0624

-. -

sb0014 4 130 mtib1014

elutazott a brazil szövetségi köztársaság alelnöke

1982. október 8. - a magyar-brazil hivatalos tárgyalások befejeztével pénteken elutazott budapestről antonio aureliano chaves de mendonca, a brazil szövetségi köztársaság alelnöke. bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke, garai róbert, külügyminiszterhelyettes, ott volt varga sándor, hazánk rio de janeiro-i nagykövete és francisco de assis grieco, a brazil szövetségi köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

és/mi/sa ie

09.47 081082 0580

Gj

-. -

bel

- 12 -

1982.10.08.

sb0015 4 150 mtib1016

a Lottó 41. heti nyerőszámai

1982. október 8. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a karancslapujtón megtartott 41. heti Lottósorsolás alkalmával a következő nyerőszámokat húzták ki:

10, 25, 60, 78, 79.

/mti/ gné/sa ie

10.31 081082 0269

-. -

sb0016 4 130 mtib1017

elhunyt vikukel istván

1982. október 8. - vikukel istván nyugállományú alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1934 óta volt a párt tagja, 68 éves korában elhunyt. temetése katonai tiszteletadással október 18-án, 11 órakor lesz a rákoskereszturi új köztemetőben.

mszmp néphadseregi bizottsága
mszmp iii. kerületi bizottsága.

/mti/ sa ie

10.33 081082 0441

Gy

-. -

bel

- 13 -

1982.10.08.

sb0017 4 180 mtib1018

elhunyt krasznai dezső

1982. október 8. - krasznai dezső, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1933 óta volt a párt tagja, 67 éves korában elhunyt. bucsuztatása október 11-én, 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp iii. kerületi bizottsága

/mti/ gné/sa ie

10.35 081082 0319

-. -

sb0018 4 130 mtib1019

magyar uttörők a belgrádi gyermekfesztiválon

1982. október 8. - hazaérkezett jugoszláviából a magyar uttörők szövetségének delegációja, a belgrádban 14. alkalommal megrendezett, „európa öröme”, elnevezésű művészeti gyermekfesztiválról. a magyar uttörőket a budapest vii. kerület alsóerdősor utcai ének-zeneiskola tanulói és a nagykanizsai tanácsköztársaság téri általános iskola cirip népzenei együttese képviselte. /mti/

mi/gw ie

10.43 081082 0450

-. -

sb0019 4 150 mtib1020

terményszárító tüzek

1982. október 8. - a mezőgazdasági munkálatok őszi szakaszában a terményszárítás tűzveszélyeire figyelmeztetnek azok a jelentős kárt okozott tüzesetek, melyek az ország különböző helyein történtek csütörtökön.

a bajai mezőgazdasági kombinát takarmánykeverő üzemének 1. számú telepén 500 mázsa kukorica semmisült meg, a szárítóberendezésben keletkezett tűz következtében. a tüzet a helyszínre érkező tűzoltóegységeknek sikerült megfékezniük, mielőtt az a közelben lévő

Gy

másik két szarítóra is áttérjett volna. a hajdu-bihar megyei hajdubagason a sárándi szabadság mgtsz szarítóberendezése és a benne tárolt 300 mázsa szemes kukorica vált a tűz martalékává. a helyszíntre riasztott tűzoltók a tüzet rövid idő alatt eloltották.

a rendőrség és a tűzoltóság megkezdte mindkét tüzeset körülményeinek vizsgálatát. /mti/

i/ed/zsu ie
11.03 081082 0871

-. -

sb0020 3 130 mtib1021 /embargó: 14.00 óráig!!!/

k ö z ö s k ö z l e m é n y a b r a z i l a e l e n ö k l á t o g a t á s á r ó l
/1.rész/

1982. október 8. - a magyar népköztársaság kormányának meghívására antonio aureliano chaves de mendonca, a brazil szövetségi köztársaság alelnöke 1982. október 5-8. között hivatalos látogatást tett Magyarországon.

a brazil alelnököt fogadta losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, valamint lázár györgy, a minisztertanács elnöke. antonio aureliano chaves de mendonca megbeszéléseket folytatott faluvégi lajossal, a minisztertanács elnökhelyettesével, az országos tervhivatal elnökével, péter jánossal, az országgyűlés alelnökével és puja frigyess külügyminiszterrel.

a szívélyes, nyílt légkörű megbeszéléseken a felek megállapították, hogy a nemzetek közösségének egészét érintő legtöbb kérdésben a két kormány álláspontja azonos érdekeket fejez ki.

aláhúzták az ENSZ alapokmányában rögzített elvek tiszteletben tartásának szükségességét, különös tekintettel az önrendelkezési jogra, a be nem avatkozás és a szuverenitás elvére, mert ezek változatlan érvénnyel és helyesen határozzák meg az államok magatartási normáit és a nemzetek együttélésének szabályait.

a felek megerősítették, hogy közös felelősséggel, gyakorlati erőfeszítéseket kell tenni a nemzetközi feszültség gócainak csökkentésére. támogatják a fejlődő országok törekvését az igazságos és kiegyensúlyozott nemzetközi gazdasági rend kialakítására.

a megbeszéléseken áttekintették a két ország közötti gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok helyzetét és fejlesztésének kilátásait. ezzel összefüggésben hasznosnak értékelték faluvégi

Gj

Lajos miniszterelnökhelyettes ez év márciusi braziliai látogatását. a látogatás hozzájárult a két ország kapcsolatainak erősítéséhez, és lehetővé tette a mindkét fél érdekét szolgáló tárgyalásokat a kereskedelmi forgalom kiegyensúlyozottabb alapokon történő növelésére.

a felek meglelégedéssel hangsúlyozták, hogy a megkötendő kereskedelmi és gazdasági megállapodások elősegítik a kapcsolatok kedvező alakulását, beleértve a két ország vállalatai konkrét együttműködésének lehetőségeit, harmadik piacokon is.

egyetértettek abban, hogy e célok további közös erőfeszítéseket igényelnek. a magyar fél kifejezte érdekeltségét, hogy bekapcsolódjék brazilia országos ösztönzési programjába, valamint, hogy a brazil vállalatokkal együttműködjön agrár-ipari létesítmények megvalósításában. a brazil fél kifejezte készségét elektronikai komponensek, távbeszélő berendezések és fogyasztási cikkek exportjára, valamint vasérc szállítására vonatkozó egyezmény kimunkálására. /folyt.köv./

11.17 081082 2584

-. -

sb0021 3 130 mtib1022

közös közlemény .../2.rész/

megvizsgálták az együttműködés lehetőségeit az energetika területén. kiemelték a magyar-brazil vegyesbizottság rendszeres üléseinek fontosságát, amelyeken részletesen megvizsgálják az együttműködést célzó, napirenden lévő javaslatok gyakorlati megvalósítását.

kielégítőnek ítélték azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a két ország állami szervei, intézményei, a magyar vállalatok és a brazil állami és magánvállalatok fejtenek ki gazdasági és kereskedelmi kapcsolataik erősítése érdekében. a felek kifejezték készségüket, hogy a jövőben bátorítani fogják az erre irányuló tevékenységet.

a magyar fél méltatta antonio aureliano chaves de mendonca, a brazil szövetségi köztársaság alelnöke magyarországi látogatásának fontosságát, amely jelentősen hozzájárul a két ország gyümölcsöző együttműködésének fejlesztéséhez.

MK

a brazil küldöttség magyarországi tartózkodása során meglátogatta az agárdi állami gazdaságot, megismerkedett szentendre és esztergom nevezetességével. /mti/

gw ie

11.18 081082 1046

--

sb0022 4 130 mtib1023

koszoruzás ilku pál születésének évfordulóján

1982. október 8. - ilku pál, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom kiemelkedő személyisége születésének 70. évfordulóján koszoruzási ünnepséget rendeztek pénteken a mező imre uti temetőben, a munkásmozgalmi panteonban lévő urnánál. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében győri imre, a kb tagja és kornidesz mihály, az mszmp kb osztályvezetője, a hővédelmi minisztérium részéről kárpáti ferenc altábornagy, miniszterhelyettes és györgyi béla vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának titkára, a művelődési minisztérium képviselőjében korcsog andrás államtitkár és komoróczy sándorné főosztályvezető helyezték el a tisztelet és a megemlékezés a kegyelet virágait helyezték el az urnánál ilku pál hozzátartozói, volt munkatársai és tisztelői, valamint a róla elnevezett általános iskola tanulói. a megemlékezés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

fr/mi/zsu ie

11.19 081082 0980

√ koszoruit

--

MK

sb0023 4 130 mtib1025

orvosdoktorokat avattak a sote-n

1982. október 8. - a szovjetunió orvostudományi egyetemén ez évben végzett magyar fiatalokat - 11 higiénikust és egy gyermekgyógyászt - avattak orvosdoktorrá a semmelweis orvostudományi egyetem tanácsának pénteken tartott rendkívüli ülésén. dr. szécsény andor rektor és a karok dékánjai kézfogással doktor-társaikká fogadták az ifju orvosokat, akik esküvel fogadták: hűek lesznek a magyar népköztársaság alkotmányához és dolgozó népéhez, orvosi hivatásukhoz mindenkor méltó magatartást tanusítanak, tudásukat a betegek javára fordítják.

dr. gáti tiber, az általános orvostudományi kar dékánhelyettese köszöntőjében hangsúlyozta: szüntelenül gyarapítsák szakmai ismereteiket, fogadalmukhoz hiven teljesítsék hivatásukat, társadalmunk elvárásait, munkálkodjanak a magyar és a szovjet nép barátságának elmélyítéséért. a kisz egyetemi bizottságának nevében fűtő lászló köszöntötte az ifju orvosdoktorokat. /mti/

me/gné/zsu ie

11.56 081082 0979

--

sb0024 4 180 mtib1026

megrongálták a zsolnay-kutat

1982. október 8. - súlyosan megrongálták pécs leghíresebb diszkutját: a széchenyi téren 1907-ben felállított zsolnay-kutat. csütörtökön este egy 17 éves diák vagányságból felmászott az építményre, a lába megcsuszott a párkányon, és lezuhant, eközben megsérültek az ezrin kut részei. földre zuhant a műemlék tornyos teteje, továbbá eltörött a nyugati vízköpő állatfej és az alatta levő vízfogó csésze. a garázdálkodó fiut könnyebb sérüléssel kórházba szállították, s jelenleg is ott ápolják.

a kut sérült részeit a zsolnay gyár dolgozói beszállították az üzembe, ahol hetvenöt évvel ezelőtt készült, s rekonstruálják a törött elemeket. mivel minden darab megvan, biznak abban, hogy sikerül helyreállítani a kutat. a kertészeti és parképítő vállalat a további romlás megakadályozása végett már most elhelyezi a műemléken a téli fa védőburkolatot, s majd csak tavasszal kerül sor a kut teljes rekonstrukciójára.

MK

a vízköpő állatfejekkel diszitett zsolnay-kutat nemrég állították helyre. a nyáron ugyanis felmondta a szolgálatot a kut vízrendszere, és hónapokig „szomjaztak”, az építményt diszitő ökörfejek kijávítása nagy gondot okozott a szakembereknek. a műemlék megbontása ugyanis kockázattal járt volna, mivel munka közben könnyen megsérülhettek volna az eozin elemek. ezért az aknamélyítő vállalat bányászai aknát mélyítették a kut mellett, és a vízmű dolgozói az alaguton át jutottak el a vízvezetékrendszerhez, amelyet teljesen felújítottak.

a rombolás híre futótüzként terjedt el a városban, s a pécsiek ezrei zarándokoltak el a zsolnay-kuthoz, és megrendülten szemlélték a barbár tett nyomait. /mti/

igó/bné/kz/gw ie

12.37 081082 1685

.-.

sb0025 4 160 mtib1027

a kanizsai középiskola jubileuma

1982. október 8. - alapításának 125. évfordulóját ünnepelte pénteken a nagykanizsai thury györgy kereskedelmi szakközépiskola, kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző iskola. vidéken hazánkban ebben az iskolában képeztek elsőként kereskedelmi szakembereket. 1857. évi alapítása óta gyakran változott az iskola neve, sőt új épületbe is költözött, fő feladata viszont tulajdonképpen mindmáig megmaradt. jelenleg a belkereskedelem különböző területei részére nevel áruforgalmi és vendéglátóipari szakembereket. a hevesi sándor művelődési központban tartott jubileumi ünnepséget követően az iskola vezetői fogadást adtak az egykori diákok tiszteletére, majd megkoszorúzták az iskola egykori tanárainak sírját. /mti/

tas/kné/kz/gw ie

12.47 081082 0787

MX

.-.

sb0026 3 180 mtib1029

időjárásjelentés /1 rész/

1982. október 8. - a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:

borongós ősz

a kontinensünk időjárását meghatározó légköri képződmények elhelyezkedése az elmúlt 24 órában alig változott, így közel változatlan maradt a különböző területek időjárásának jellege is. a benelux-államok középpontú ciklon déli peremén viszonylag kis mérvű, gyorsan mozgó légörvények alakultak ki, emiatt kontinensünk déli felén 12-24 óránként váltják egymást a borult, esős, illetve a kevésbé felhős, de szeles időszakok. a földközi-tenger térségében időnként heves záporok, zivatarok is kialakulnak. a hőmérséklet csúcserkéke kontinensünk nagy részén elmarad a szeptember közepe táján szokásostól.

csütörtökön országunk nyugati kétharmadán egyre jobban csökkent a felhőzet, megszűnt az esőzés, nyugat-dunántulon 7, 9 órán át sütött a nap. a tiszántulon viszont, különösen északi felén, egész nap borult maradt az ég, és csupán késő este állt el az eső. a déli szél gyakran erős, néhol időnként viharos volt. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 15, 20 fok között, a borult keleti, északkeleti megyékben csupán 10, 15 fok között alakult. délután pécs térségében zivatart, baja térségében pedig zivatart és jégesőt észleltek. éjszaka erősen bepárasodott a levegő, a hőmérséklet 6, 11 fokig csökkent. a nyugati, délnyugati megyékben már hajnalban eleredt, majd egyre keletebbi vidékekre is átterjedt az eső. a tegnapi csapadékösszeg az északkeleti megyékben volt számottevő, pátyod, mátészalka és tiszabecs térségében közel 20 mm-nyi hullott. péntek reggel 7 óráig az újabb esőzésből nyugat-dunántulon 3-6 mm-nyi hullott. délelőtt tulnyomóan borult idő volt, a hőmérséklet 11 órakor 11, 17 fok között váltakozott.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 14,4 fok, a százéves átlagnál 1,5 fokkal magasabb volt.

ma 12.00 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1005 mbár, alig változik. előrejelzés az ország területére szombat estig: gyakran erősen megnövekszik a felhőzet, többfelé ismétlődő eső, zápor, elsősorban pénteken egy-két helyen zivatar várható. a déli, délnyugati szél időnként megélnkül, főként hajnalban és reggel több helyen köd képződik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 7, 12 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 15 fok körül várható. /folyt.köv./

13.25 081082 2432

MX

.-.

bel

- 20 -

1982.10.08.

sb0027 3 180 mtib1030

időjárásjelentés /2. rész/

a várható időjárás budapesten szombat délig:

általában erősen, időnként közepesen felhős lesz az ég. ismétlődő eső várható. a déli, délnyugati szél általában mérsékelt lesz. a hőmérséklet ma késő este 13, holnap hajnalban 9, 10 fok körül lesz.

a duna vízállása budapestnél: 198 cm,

a víz hőmérséklete: 14.5 fok. /mti/ gw ie

13.25 081082 0381

-. -

sb0028 4 130 mtib1031

balesetek

1982. október 8. - kunszentmiklós belterületén horváth tiberius 22 éves alkalmi munkás, helyi lakos motorkerékpárjával egy kanyarban áttért az uttest bal oldalára, és egy szeméttárolónak ütközött. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, nédó rozália 27 éves háztartásbeli a helyszínen, horváth pedig a kórházba szállítás közben meghalt.

baja külterületén veres vincze 41 éves gépkocsivezető, nemesnádudvari lakos autóbusszal elütötte magyar kálmán, 60 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a balesetet a figyelmetlen vezetés okozta, a rendőrség veres gépjárművezetői engedélyét bevonta.

böhönye belterületén egy tehergépkocsi elütötte kertész györgy, 77 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kertész györgy kerékpárjával irányjelzés nélkül a féktávolságon belül lévő tehergépkocsi elé kanyarodott.

ML

bel

- 21 -

1982.10.08.

szolnok belterületén agócs miklós 44 éves gépkocsivezető, szolnoki lakos tehergépkocsival áttért az uttest bal oldalára, és összeütközött egy személygépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője, gazsó isván, 30 éves géplakatos, helyi lakos a helyszínen meghalt. agócs miklóst, aki ittas állapotban vezetett, a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

mi/gw ie

13.34 081082 1313

-. -

sb0029 4 150 mtib1032

megkezdődött a távfűtés komárom megyében

1982. október 8. - meleg lakásban ébredt pénteken 23.500 komárom megyei család. a megyei távhőszolgáltató vállalat megkezdte tatabányán, tatán, oroszlányban, esztergomban, dorogon, nyergesújfalun, komáromban és lábatlanban a lakótömbök fűtését. két napot próbafűtésnek számnak, ezalatt „ingyen”, fűtenek, a lakosságnak nem számítanak fel fűtési díjat. természetesen amennyiben hűvös marad az idő, továbbra is folyamatosan fűtik a lakásokat, amelyek hőmérsékletét most már mindenütt műszerekkel szabályozzák. a nyáron ugyanis az egész megyében befejezték azoknak a műszereknek a felszerelését, amelyekkel egyenletesebbé és gazdaságosabbá teszik a lakásokban a hőszolgáltatást. az automatikák követik a külső hőmérséklet változását, hirtelen felmelegedéskor csökkentik, lehüléskor pedig erősítik a fűtést. a hőfokszabályozókkal az előzetes számítások szerint öt százalékkal csökkentik az energiafelhasználást, s így rövid idő alatt megtérül a műszerek vásárlására fordított 7 millió forint. /mti/

ráb/wné/kö/sa kz ie

13.46 081082 1076

ML

-. -

sb0030 1 130 mtib1033

a szerkesztőségek figyelmébe!

1982. október 8. - mai bs0048 mtib1021 sz. közös közlemény /1.
rész/ című hírünk utolsó bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... brazília országos öntözési programjába, ...

/mti/ kö ie

13.53 081082 0303

--

sb0031 4 130 mtib1034

Lázár György fogadta Gerhard Schürert

1982. október 8. - Lázár György, a minisztertanács elnöke pénteken a parlamentben fogadta Gerhard Schürert, a német demokratikus köztársaság miniszterelnök-helyettesét, az állami tervbizottság elnökét, az elvtársi légkörű találkozón részt vett Faluvégi Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, és Rudolf Rossmeisl, az ndk budapesti nagy követe. /mti/

ka/ár/mz ie

14.46 081082 0418

Pa

--

sb0032 4 160 mtib1035

gyémántdiplomás orvosok - egyetemi napok pécsett

1982. október 8. - a pécsi orvostudományi egyetem tanácsa, a „pro universitate”, emlékérem arany fokozatát adományozta dr. Bartha Ottónak, az ortopédiai klinika igazgatójának, az egyetem oktatási rektorhelyettesének, a kiemelkedő gyógyító, oktató és kutató tevékenységet elismerő kitüntetést pénteken az egyetem alulájában rendezet nyilvános tanácsülésen vette át a professor. további öt személy az emlékérem ezüst, illetve bronz fokozatát kapta.

ezzel az ünnepélyes aktussal nyílt meg a tizenegyedik alkalommal megrendezett orvosegyetemi napok programja, amelyet az alma materhez fűződő kapcsolatok ápolásának szenteltek a régi és a mostani hallgatók. az ország minden részéről összegyűlt több száz öregdiákot dr. Flerkó Béla akadémikus, az egyetem rektora köszöntötte, majd beszámolt az intézmény fejlődéséről, elért eredményeiről és további céljairól.

az egyetemi tanácsülésen vették át kitüntető oklevelüket azok az idős orvosok, akik hatvan, illetve ötven évvel ezelőtt szerezték meg az orvosdoktori diplomájukat pécsett és mindvégig közmegebecsüléssel dolgoztak az egészségügy területén. doktori gyémántdiplomát kapott a budapesten élő dr. Hetényi Margit és az nszk-ban élő dr. Gesell-Payer Endre, további tizennyolc orvosnak pedig doktori aranydiplomát adtak át.

két kulturális eseménynek is helyet adott ebből az alkalomból az orvostudományi egyetem. a zeneművészeti főiskola pécsi tagozatának zenekara ünnepi hangversenyt tartott az aulában Antal György Liszt-díjas karnagy vezényletével, majd megnyitották Füle Mihály grafikusművész kiállítását. /mti/

igó/bné/kz/mz ie

15.00 081082 1667

Pa

--

sb0033 4 150 mtib1036

evandro agazzi

1982. október 8. - a svájci fribourg-i egyetem filozófia professzora, a filozófiai társaságok nemzetközi szövetségének főtitkára a magyar tudományos akadémia vendégeként Magyarországon tartózkodik. Pénteken előadást tartott az eötvös Lőránd tudományegyetemen, s az olasz kulturális intézetben. Felkeresi az MTA filozófiai intézetét is, ahol megbeszéléseket folytat az 1983-ban Montrealban rendezendő XVII. filozófiai világkongresszus programjáról az ott résztvevő magyar filozófusokkal. /mti/

jgy/mi/er hgy

15.24 081082 0540

--

sb0034 4 160 mtib1037

országos egészségügyi fotókiállítás

1982. október 8. - országos egészségügyi fotókiállítás és diabemutató nyílt pénteken a salgótarjáni bányász művelődési házban az egészségügyi dolgozók szakszervezete és a magyar vöröskereszt rendezésében. A tárlaton százharmincegy fekete-fehér és színes képet állítottak ki egészségügyi és szabadon választott kategóriában; bemutattak továbbá százhetvenhat színes diafelvételt. A pénteki megnyitón átadták a szakszervezet vándorszerlegét, amelyet dr. Radnai Tibor szekszárdi főorvos nyert el - valamint a vöröskereszt és fotóművészek szövetségének különdíját; ezenkívül huszonheten kaptak tiszteletdíjat és oklevelet. A kétévenként megrendezett tárlat Salgótarjában egy hónapig tart nyitva, majd más Nógrád megyei helységeken is megrendezik. A tárlat budapesti bemutatóját az Orvostudományi Egyetem Nagyvárad-téri elméleti épülettömbjének aulájában november 4.-én nyitják meg. /mti/

csiz/bgné/kz/mz hgy

15.25 081082 0959

--

sb0035 4 150 mtib1038

biztonságos légiközlekedés bejrutba,

1982. október 8. - péntek hajnalban indult, és még a délelőtti órákban vissza is érkezett Budapestre a Malév újból indított bejruti járata. Landolás után a gép személyzete, valamint pataki Zoltán, a Malév forgalmi igazgatója ferihegyen sajtótájékoztatót tartott, ahol a libanoni háborús események utáni repülésbiztonsági helyzetről, a bejruti repülőtér állapotáról, valamint a két ország közötti légi kapcsolatokról.

A háborús események miatt ez év júniusában leállt a Bejrutba irányuló légiforgalom, azóta a Larnacáig és Damaszkuszig szállították a Malév-gépek az utasokat. A libanoni helyzet normalizálódásával párhuzamosan a Malév a legapróbb részletekre kiterjedő információkat szerezte be a libanoni légügyi hatóságoktól, s a bejruti magyar képviseletektől. A kedvező információk birtokában október 6-án próbajáratot indítottak, majd pénteken sor került a két ország közötti légi összeköttetés helyreállítására. Az első járat személyzete a régihez hasonló, megnyugtató állapotokat talált a bejruti repülőtéren. Minden kiszolgáló eszköz kifogástalanul működik, és segíti a zavartalan leszállást. Visszatuban teljesen megtelt a gép fedélzete - a 151 utas többsége magyarországi uticéllal érkezett, 60-an később továbbutaztak más nagyvárosokba, Münchenbe, Frankfurtba, Párizsba, Berlinbe, Prágába.

Ezenkívül a régi, megszokott menetrend szerint közlekedik a Malév bejruti járata: hetente kétszer, kedden és pénteken indul Budapestről a hajnali órákban. /mti/

bi/kö/sl/mz hgy

15.30 081082 1536

as

--

sb0036 4 180 mtib1039

hazaérkezett a budapesti pártküldöttség moszkvából

1982. október 8. - dr. békesi László a budapesti pártbizottság titkára által vezetett budapesti pártdelegáció pénteken hazaérkezett moszkvából. a küldöttség az szkp moszkvai bizottságának meghívására öt napot töltött a szovjet fővárosban ahol a városfejlesztést és az ipar rekonstrukcióját tanulmányozta. a delegációt fogadta viktor grisin az szkp moszkvai városi bizottságának első titkára. /mti/

er hgy

15.32 081082 0475

-.-

sb0037 4 150 mtib1040

országos tanácskozás az építőipari energiaracionalizálás új lehetőségeiről - sajtótájékoztató /1. rész/

1982. október 8.- az ország energiafogyasztásának mintegy 10 százalékát fordítjuk épületek kivitelezésére, csaknem a harmadát pedig az épületek üzemeltetésére, elsősorban fűtésére. ennek gazdaságos, ésszerű csökkentését szolgálja a II. országos építőipari energiaracionalizálási kollokvium, amelynek céljáról pénteken, a mtesz székházában tájékoztatta az újságírókat massányi tibor, a tanácskozás szervező bizottságának elnöke.

a hétfőn kezdődő háromnapos kollokviumon résztvevő, több mint kétszáz szakembert tájékoztatják az építőipari energiaracionalizálás fejlesztésének eddigi eredményeiről, és további feladatairól. a legutóbbi jelzések szerint az országos találkozón 80-90 vállalat, kutatóintézet és egyetemi tanszék mutatja be és ismerteti legújabb energiatakarékos termékeit, tudományos és műszaki fejlesztési eredményeit. a kollokvium résztvevői felkért neves külföldi szakemberek előadásából tájékozódhatnak a családi házak energiatakarékos építésének svédországi, a napenergia hasznosításának angliai eredményeiről is.

az energiaracionalizálási intézkedések alapján az idén felépülő 26 ezer állami lakásból 23 ezerben már megvalósul a távfűtés egyedi, lakásonkénti szabályozása. az új otthonok fokozott hőszigetelésére megjelent szabványt az állami építőipar házgyárai már teljes körűen érvényesítik, amellyel mintegy 15 százalékos energiamegtakarítás

ds

érhető el a korábban épített lakásokhoz viszonyítva. az építőanyagipar pedig kiváló hőszigetelő téglák, falazó elemek, továbbá egyéb szigetelő anyagok és hőszigetelő vakolat gyártásával máris megteremtette annak felételeit, hogy a jövő évben a magánépítkezéseken is szigorúan megköveteljék a szabvány szerinti, tehát a fokozott energiatakarékosságot szolgáló hőszigetelést. a tervidőszak végéig tovább bővítik a bazaltgyapot, a finom üvegyapot, a gázbeton-elemek és a kiváló hőszigetelésű téglatermékek gyártását. nagyarányú fejlesztéssel a tervidőszak végére a jelenleginek többszörösére növelik a jól záródó, energiatakarékos ablakok termelését, amelynek aránya a teljes hazai ablakgyártásban eléri majd az 50 százalékot. a tanácskozáson beszámolnak a geotermikus energia és a napenergia hasznosításában elért eddigi eredményekről is. /folyt. köv./

sb/ka/mz hgy

15.35 081082 2454

-.-

sb0038 4 150 mtib1041

országos tanácskozás ... /2. rész/

1982. október 8.- a múlt év elejétől intézményesen megkezdett hazai napenergia-program legjelentősebb vállalkozása debrecen tócsósi kert lakótelepén valósul meg, ahol a jövő év végére befejezik az úgynevezett napkollektoroknak a felszerelését, amelyekkel mintegy 1600 lakás nyári melegvíz-ellátását oldják meg.

a háromnapos energiatakarékossági találkozó befejeztével az előadások, a tapasztalatcsere és a vita alapján az építőipari energiaracionalizálás fejlesztésére javaslatokat, ajánlásokat dolgoznak ki, amelyeket eljuttatnak az érintett tárcáknak. /mti/

sb/ka/mz hgy

15.37 081082 0635

ds

-.-

bel

- 28 -

1982. 10. 08.

sb0039 4 180 mtib1042

egészségügyi tanácsadás kamaszoknak

1982. október 8. - orvosi-egészségügyi tanácsadó szolgálat működik péntektől a kaposvári killián györgy ifjúsági és uttörő művelődési központban. a minden pénteken igénybe vehető tanácsadásra orvosok, lélekgyógyászok várják a fiatalokat - elsősorban kamaszokat -, hogy négy szemközti beszélgetéssel segítsenek a pszichés és más problémáik leküzdésében. a figyelemre méltó szolgáltatással az ifjúsági ház a serdüléssel óhatatlanul együttjáró sokféle szorongás leküzdését, s azt akarja elősegíteni, hogy a lehető legtöbb fiatal lelki sérülésektől mentesen lépjen át a felnőttkorba. /mti/

gom/gom/kz/er hgy

15.38 081082 0658

-. -

sb0040 4 160 mtib1043

angolai és magyar írók megállapodása

1982. október 8. - pénteken a magyar írók szövetsége székházában jovánovics miklós, a magyar írók szövetsége főtitkára és antonio cardoso, az angolai írószövetség főtitkára aláírta a két szövetség együttműködési megállapodását. ennek alapján kölcsönösen vállaltják és elősegítik a két nép irodalmának népszerűsítését, a könyv- és a folyóiratcserét, a műfordítói munka támogatását, valamint írók kölcsönös látogatását. /mti/

és/mi/kö ie

15.41 081082 0490

-. -

bel

- 29 -

1982. 10. 08.

sb0041 4 150 mtib1044

a kohászat szakemberutánpótlásáról tárgyalt a vasas szakszervezet elnöksége /1. rész/

1982. október 8. - a vaskohászatban folyamatban van a 2000-ig szóló hosszútávú fejlesztési koncepció kidolgozása. a piaci bizonytalanság ellenére kialakultak a fejlődés fő irányai. a külpiaci értékesítés beszűkült lehetőségei miatt olyan fejlesztésre van szükség, amely növeli a versenyképességet s a hazai igények színvonalasabb kielégítését is lehetővé teszi. a vasas szakszervezet pénteki elnökségi ülésén - amelyen az ágazat szakember-utánpótlásáról tárgyaltak - is abból indultak ki, hogy az ezredfordulóig csak minimálisan nő a kohászati termékek felhasználása, így érdemi fejlődést kizárólag gazdaságosabb és igényesebb gyártmányszerkezettel, a minőség további lényeges javításával lehet elérni. a fejlődésnek ez az iránya pedig a kohászatban dolgozókkal szemben is új igényeket támaszt. ezért a szakszervezet átfogó intézkedéseket szorgalmaz a kohászati munkaerő-gazdálkodás és a szakmai utánpótlás terén. az új követelményeknek ugyanis csakis képzettebb munkaerővel lehet eleget tenni, olyan szakmunkásokra van szükség, akik mindig tisztában vannak a legfrissebb műszaki-technológiai eredményekkel, s azokat alkalmazni is képesek.

a szakszervezet nemrég felmérést végzett a szakmai utánpótlás helyzetéről. 11 kohászüzemben és 8 oktatási intézménynél. az elmúlt 10 évben mintegy felére viszacsúszott a kohászati szakmákban vizsgált tett tanulók száma. ez elsősorban annak tudható be, hogy bár jelentős kohászati beruházások és fejlesztések megvalósultak, a műszaki elmaradást még nem sikerült megszüntetni. a termékek jó része továbbra is alacsony műszaki színvonalu, a termelés nem eléggé gazdaságos, és sok helyütt kedvezőtlenek a munkakörülmények. az anyagi és erkölcsi ösztönzés mindezzel nem áll arányban. sok gyárban a leendő szakemberek számára, sőt fokozza a szakmunkás hiányérzetet, több helyen pedig emiatt elhagyják a szakmát is. egyes kohászszakmákban állandósult a hiány, például igen kevés az olvasztár és a hengerész. a szakemberhiány legkoncentráltabban budapesten jelentkezik. a csepeli kohászüzemekben például rövid idő alatt 10 százalékkal csökkent a létszám, így a folyamatosan termelő berendezéseket csak szakaszosan tudják üzemeltetni.

a vasas szakszervezet elnöksége felhívta a vállalatok figyelmét arra, hogy szakembergondjaikon csak úgy segíthetnek, ha még nagyobb figyelmet fordítanak az egészségre ártalmas munkahelyek felszámolására, munka- és üzemszervezéssel ésszerűsítik a technológiai folyamatokat, az egyéni teljesítményeket fokozottabban ösztönzik a bérezési gyakorlatban, és szorgalmazzák rokon szakmák elsajátítását. /folyt. köv./

15.44 081082 2736

As

-. -

bel

- 30 -

1982.10.08.

sb0042 4 150 mtib1045

a kohászat szakemberutánpótlásáról tárgyalt ... /2. rész/

a szakszervezet elnöksége javasolta továbbá az állami és szakszervezeti szervek szorosabb együttműködését a szakmunkásképzés és a szakoktatás színvonalának emelése érdekében. az ágazat fejlesztési tervével párhuzamosan a szakember-szükséglet megtervezését, valamint a követelmények és az oktatási rendszer jobb összehangolását is fontosnak tartják. szorgalmazzák, hogy a szakközépiskolai képzés keretében - a gyakorlati oktatás bővítésével - szakmunkásbizonyítványt is kapjanak a végzettek. /mti/

sz/er/mz hgy

15.46 081082 0586

-. -

sb0043 4 130 mtib1046

250 éves a gyulai levéltár

1982. október 8. - 250 éves a gyulán működő békés megyei levéltár. a békéscsabai munkácsy mihály muzeumban pénteken megtartott jubileumi ünnepségen szabó ferenc, a levéltár volt vezetője, a megyei muzeum jelenlegi igazgatója tartott előadást az 1980-ban tudományos kutatóhellyé minősített negyedszázados intézményről.

a török kiverése után 1715-ben alakult ujja békés vármegye, székhelye pedig 1732-től hosszú időn át gyula lett. a megye közigazgatási apparátusa a várban kapott helyet, s az egyik terem szolgált a hivatalos iratok, közgyűlési jegyzőkönyvek őrzőhelyéül. a továbbiakban a megye levéltára együtt vándorolt a „vármegyével”, 1790 óta a mai helyén működik: az akkori megyeházban, a mai városházán. gazdag anyaga kimeríthetetlen forrás békés megye, s a történelemi csanád megye két békéshez csatolt járásának multját kutatóknak. a levéltár saját forráskiadvány-sorozatát jelentet meg, a tizedik kötet az évforduló alkalmából rövidesen megjelenik - e munka a gyulai szandzsák 11. századi török adóösszeírásait dolgozza föl, s adja közre magyar nyelven. /mti/

sam/ke/kz/er hgy

15.56 081082 1139

ds

-. -

bel

- 31 -

1982.10.08.

sb0044 4 150 mtib1047

elszakadt négy telefonkábel

1982. október 8. - péntek délelőtt budapesten, az árpád-híd pesti hídfőjénél, földmunka végzése közben, átszakadt négy földalatti postai átkérő /központokat összekötő/ kábel. ennek következtében a józsef és az óbuda, valamint az erzsébet és az óbuda központ között az oda- és visszairányuló hívások rendkívül lelassultak és torlódnak.

a hiba javítását megkezdték. várhatóan vasárnap délig befejeződnek a helyreállítási munkálatok. addig is a posta kéri a telefonálók türelmét és megértését. /mti/ bi/csné/sl/mz hgy

16.00 081082 0559

-. -

sb0045 4 150 mtib1048

szőlőtermesztési gépek bemutatója

1982. október 8. - szőlőtermesztési gépeket mutattak be pénteken a szakembereknek a kiskunhalasi állami gazdaságban, ahol már a szüret negyven százalékát is gépesítették. a szekszárdi mezőgép vállalat tíz munkagépet - közöttük venyigezuzót, csonkázót, metszőgépet és huzalozó berendezést - vonultatott fel, a kiskunhalasi állami gazdaság pedig a házilag konstruált szüretelő kombájnját mutatta be, s ajánlotta gyártásra a szekszárdi üzemnek. a résztvevők szerint a bemutatott gépek nemcsak olcsóbbak a hasonló külföldiekénél, hanem tudásban sem maradnak el azoktól. /mti/

Lász/bné/kö kz ie

16.06 081082 0641

ds

-. -

sb0046 4 160 mtib1049

palesztin szolidaritási gyűlés karcagon

1982. október 8. - palesztin szolidaritási gyűlést rendezett pénteken karcagon a hazafias népfront szolnok megyei és karcagi városi bizottsága, a városi tanács székházának nagytermében megtartott gyűlésen résztvett és felszólalt Abdallah Hijazi, a palesztinai felszabadítási szervezet budapesti képviselőjének a vezetője, a résztvevők az országos béketanácsához küldött táviratukban szolidaritásukról, testvéri együttérzésükről biztosítják a sokat szenvedett palesztin népet és elítélték a libanoni tömegmészárlást.

a szolidaritási gyűlést követően a város fiataljai rendeztek barátsági és szolidaritási demonstrációt: a felszabadulási emlékműhöz vonultak, s fejezték ki együttérzésüket a palesztin népharcával. /mti/

end/pet/kz/ hgy

16.10 081082 0798

-.-

sb0047 4 150 mtib1050

bővül a magyar-román választékcseré

1982. október 8. - szilvasán pálnak, a szövetség elnökhelyettesének vezetésével pénteken hazaérkezett románából a fogyasztási szövetkezetek küldöttsége, amely a román fogyasztási szövetkezeti szövetség, a centrocoop vezetőivel a választékcseré, a kishatármenti forgalom és az áruházi hetek kölcsönös bővítésének lehetőségeiről tárgyalt. a tervek szerint 1983-ban a választékcseré-forgalom 40 százalékkal növekszik. a gazdasági együttműködés mellett fejlesztik a kulturális és sport-kapcsolatokat is. /mti/

gné/kö sl ie

16.14 081082 0572

-.-

sb0048 4 150 mtib1052

befejeződtek a hidrobiológiai napok

1982. október 8. - megváltozott a balaton iszapjának állatvilága: több csiga- és kagylófaj sűrűsége csökkent, más csigafajok viszont elszaporodtak. összességében a tó iszapvilága teljesen más képet ad ma, mint néhány évtizeddel ezelőtt - hangoztatták a többi között a tihanyban rendezett, s pénteken befejeződött 24. hidrobiológus napokon.

a szakemberek - főleg a tihanyi, balatoni limnológiai kutató intézet eredményeire alapozva - elmondották azt is, hogy az említett változást a fokozott algásodás, a betelepített új halfajok megnövekedett étvágya, a partmenti szakaszokban pedig a szennyezés is befolyásolja. a hagyományos balatoni iszap-állatvilág már csak a tó egyes részein lelhető fel. így például a védett ugynevezett bozsai öbölben, a sajkod, aszófő és örvényes által körbezárt háromszögben. a tó életének háborítatlanságára utal az is, hogy itt még virít a balatonon egyébként már alig található tavirózsa is. a kutatók szerint ezt a területet az állatvilág „menedéke”, olyan védett kísérleti telepnek kellene kijelölni, amely az összehasonlítás alapja, mércéje lehetne. szó volt még a tanácskozáson azon kísérletekről is, amelyek bebizonyították, hogy a növekvő algásodásban a foszfor mellett igen nagy szerepe van a vízben lévő nitrogénnek is. így a következő években a nitrogén-körforgalommal behatóbban kell foglalkozni a balaton kutatóinak. a háromnapos eszmecsere egyik központi témája az élő bevonatok szerepének elemzése volt. ezek a nád szárára, oszlopokra lerakódva, jól jelzik az esetleges szennyezés mértékét, ugyanakkor ezek a bevonatok segítik a növényzetet a víz szűrésében, tisztításában. az élő bevonatoknak nagy szerepük lesz majd az épülő kis-balatoni tározó vizeztisztításában is.

a 24. hidrobiológiai napok záróülésén megállapodtak abban, hogy 1983-ban a teljes hazai hidrobiológiai kutatást összegező jubileumi ülészsakot tartanak. /mti/

bév/nné/kz/mz hgy

16.39 081082 1960

As

-.-

sb0049 4 160 mtib1053

szász endre kiállítása

1982. október 8. - szász endre festő- és grafikusművész kiállítása pénteken nyílt meg miskolcon a herman ottó muzeum papszer utcai kiállítótermében. a művész több mint nyolcvan alkotását - porcelán táblákra, tálakra és tányérokra festett képeit - mutatják be a tárlaton. mintegy négy éve, hogy szász endre rátalált a hollóházi porcelánra, amely a legmegfelelőbb, leghálásabb anyagnak bizonyult számára művészi látásmódjának, érzélemvilágának kifejezésében.

az utóbbi években folytatott munkásságával nemcsak a képzőművészet gazdagodott, hanem a porcelán is kilépett szokványos, hagyományos funkciójából, s a táblaképek, grafikák anyagaként az enteriőr új disze lett. /mti/

bas/szn/kö st hgy

16.47 081082 0738

-.-

sb0050 4 160 mtib1054

szolnok-tallinn amatőrfilm fesztivál

1982. október 8. - a testvérterületi kapcsolatok jegyében rendezték meg pénteken szolnokon a szolnok megyei és a tallinni amatőrfilmek fesztiválját. a vetítéseken 13 játék-, rajz- és animációs filmet mutattak be a közönségnek, amelyeket bán róbert filmrendező elnökségével szakmai zsüri is értékelt. a két város amatőrfilmeseinek találkozóját hat esztendeje tartották meg először, s azóta - változó helyszíneken - évente összejönnek az alkotók, kicserélik tapasztalataikat, és bemutatják legújabb munkáikat. az idén a szolnok megyei moziüzemi vállalat égisze alatt működő amatőr- és dokumentum filmstúdió egy hétre vendégül is látta a tallinni filmeseket, akik kameráikkal felkeresték a megye üzemait, megörökítették nevezetességeit, természeti szépségeit. /mti/

laz/pet/kz/mz hgy

16.51 081082 0834

-.-

sb0051 4 160 mtib1055

francia fotóművészet - kiállítás szegeden

1982. október 8. - a francia fotóművészet kezdettől napjainkig címmel kiállítás nyílt pénteken a szegedi képtárban. a magyar-francia kulturális csereegyezmény keretében rendezett tárlaton több mint négyszáz, 1830-tól az 1970-es évek végéig készült művészi, dokumentum- és riportfénykép látható.

a megnyitón laurent de shusses a budapesti francia intézet igazgatója és pálfy miklós docens, a szegedi tudományegyetem francia tanszékének megbízott vezetője mondott beszédet. /mti/

dén/d/st/mz hgy

17.03 081082 0563

-.-

sb0052 4 150 mtib1056

elutazott a francia szakszervezeti küldöttség

1982. október 8. - a szot elnökségének meghívására, henri krasuckinak, a francia általános munkásszövetség /cgt/ főtitkárának vezetésével október 5-8 között francia szakszervezeti küldöttség tett látogatást hazánkban. megbeszélést folytattak gáspár sándorral, a szot főtitkárával. a magyar és a francia szakszervezeti vezetők tájékoztatták egymást a két ország szakszervezeti mozgalmának tevékenységéről, eszmecsereét folytattak a nemzetközi - különösen az európai - szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről, az szvsz előtt álló feladatokról, és megállapodtak a magyar szakszervezetek és a cgt közötti együttműködés továbbfejlesztéséről.

a francia küldöttséget fogadta kádár jános, az mszmp kb első titkára.

a francia vendégek látogatást tettek a mom-ban, ahol találkoztak az üzem dolgozóinak képviselőivel. henri krasucki a szot központi iskoláján tájékoztatta a magyar szakszervezetek vezető tisztségviselőit a cgt tevékenységéről.

a francia küldöttség pénteken elutazott hazánkból. /mti/

i/csné/kö sl hgy

17.08 081082 1091

-.-

bel

- 36 -

1982.10.08.

sb0053 4 130 mtib1057

országos szakmunkástanuló napok

1982. október 8. - pénteken megkezdődött a ii. országos szakmunkástanuló napok háromnapos programja a munkásmozgalmi múzeum budavári épületében.

a munkásfiatalok százait megmozgató rendezvénynek az a célja, hogy a kisz központi bizottságának állásfoglalásaival összhangban foglalkozzanak a szakmunkástanulók életével, helyzetével, erősítsék a fiatalok kötődését az iskolához. ezt szolgálja a találkozó gazdag politikai, kulturális és sport-programja, a különféle tanácskozások.

a nyitóeseményen varga sabján lászló, a kisz kb titkára mondott beszédet. hangsúlyozta: a szakmunkásképzésnek egyre inkább a középfoku oktatási rendszer teljesen egyenrangú részévé kell válnia. így képzett, de művelt és igényes fiatalok kerülhetnek ki a szakmunkásképző iskolákból.

a megnyitó beszéd elhangzása után kálmán lászló, a fővárosi tanács szakoktatási osztályának vezetője, mint házigazda köszöntötte a fiatalokat.

az országos szakmunkástanuló napok programja szombaton reggel játékos sportversenyekkel folytatódik a vasas fáy utcai telepén. ugyanakkor „hogy jobban csináljuk!”, címmel tapasztalatcserére kerül sor a kisz kb székházában. /mti/

jgy/csné/er hgy

17.09 081082 1223

.-.

sb0054 4 160 mtib1058

mihály gábor szobortárlata bonyhádán

1982. október 8. - mihály gábor munkácsy-dijas szobrászművész alkotásaiból kiállítás nyílt pénteken a bonyhádi vörösmarty mihály művelődési központban. a két hétig megtekinthető kiállításon a budapesten élő, negyven éves szobrászművész mintegy husz kisplasztikáját mutatják be. /mti/

blb/kö st hgy

17.14 081082 0352

.-.

bel

- 37 -

1982.10.08.

sb0055 4 130 mtib1059

kiváló vöröskeresztes aktivisták kitüntetése

1982. október 8. - a népköztársaság elnöki tanácsa a magyar vöröskereszt vi. kongresszusa alkalmából kitüntetésben részesítette a magyar vöröskereszt 22 kiváló aktivistáját, a vöröskereszt mozgalomban kifejtett eredményes tevékenységük elismeréseként. a kitüntetések pénteken, a parlament munkácsy termében rendezett ünnepségen losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. beszédében hangsúlyozta: a magyar vöröskereszt, amely több mint egymillió önkéntes társadalmi munkást tömörít, a mostani kongresszussal fejlődésének újabb határkövéhez érkezett. helytállásával, szerényen végzett eredményes munkájával, semmivel nem pótolható önzetlen segítséget nyújt a rászorulóknak, ugyanakkor sajátos erkölcsi értékekkel gazdagítja mindennapi életünket. külön is említésre méltó a szervezetnek a népek közötti barátság és szolidaritás javára kifejtett tevékenysége. pártunk és államunk vezetése méltán értékeli nagyra szorgalmas, a hétköznapi feladatok megoldását szolgáló fáradozását.

a munka érdemrend arany fokozatát kapta bátori lászlóné, nyugalmazott óvodai gondozónő, a vöröskereszt tatabányai lakóterületi alapszervezet elnöke, dr. horváth jenő, a tolna megyei tanács egészségügyi osztályának főorvosa, a vöröskereszt tolna megyei vezetőségének elnöke, magyar gyula, a magyar vöröskereszt szolnok megyei vezetőségének titkára, takáts géza, nyugalmazott osztályvezető, a vöröskereszt kőszegi városi vezetőségének alelnöke és dr. vedrődy károly, a budapesti péterfy sándor utcai kórház főorvosa, a vöröskereszt budapesti vezetőségének alelnöke. a munka érdemrend ezüst fokozatát kilenc, bronz fokozatát nyolc aktivista kapta. /mti/

me/ka/mz hgy

17.16 081082 1724

ds

.-.

sb0056 4 160 mtib1061

ferenczy béni alkotásai dunaujvárosban

1982. október 8. - a tizenöt éve elhunyt ferenczy béni alkotásaiból - érmeiből, grafikáiból - rendezett kiállítást nyitottak pénteken dunaujvárosban, az intercisa muzeumban. a székesfehérvári istván király muzeum gyűjteményéből válogatott gazdag anyagot az év végéig láthatják az érdeklődők. a tárlat abba a kiállítássorozatba illeszkedik, amelyet fejér megye muzeumaiban rendeznek a muzeumi és műemléki hónap keretében. /mti/

dáv/fné/kö st hgy

17.18 081082 0502

-.-

sb0057 4 130 mtib1062

üdvözlő távirat

1982. október 8. - Lázár györgy a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte olof palme miniszterelnököt az új svéd kormány hivatalba lépése alkalmából. /mti/

mz hgy

17.23 081082 0201

-.-

sb0058 4 160 mtib1063

az őszi megyei könyvhetek országos megnyitója csornán

1982. október 8. - az őszi megyei könyvhetek országos megnyitóját pénteken csornán tartották. a művelődési központ színháztermében megrendezett ünnepségen dr. kovács sándor, a szövetség elnökhelyettese és fodor andrás, józsef attila-díjas költő, a magyar írók szövetségének alelnöke szólt a rendezvénysorozat jelentőségéről. az idén huszonkettedik alkalommal rendezik meg az őszi megyei könyvheteket. a programban könyvkiállítások, vásárok,

as

író-olvasó találkozók, rendhagyó irodalomórák. szerepelnek. amint a megnyitón elhangzott, a szövetkezeti könyvforgalom évről évre dinamikusan növekszik. tavaly a szövetkezetek 468 millió forint értékű könyvet juttattak el az olvasókhöz.

az ünnepség után a művelődési központ előcsarnokában könyvkiállítás és vásár nyílt. /mti/
17.25 081082 0836

-.-

sb0059 4 160 mtib1064

osztrák kamarazenekar koncertje salgótarjában

1982. október 8. - a grazi gamerith consort kamarazenekar adott hangversenyt pénteken a salgótarjáni nógrádi sándor muzeumban. a világhírű együttes műsorán haydn művei szerepeltek. az előadás nyújtotta élményt fokozta, hogy a kvartett tagjai, gertrud és wolfrang gamerith, richard campbell és nicolas mcgean valamennyien híres osztrák és német hangszerkészítő mesterek által készített, eredeti xviii. századbeli hangszereken játszanak. a grazi együttes október 9-én a szécsényi kubinyi ferenc muzeumban megismétli hangversenyét. /mti/

csiz/bgné/st/mz hgy

17.32 081082 0620

-.-

sb0060 4 160 mtib2035

bemutató a pesti színházban

1982. október 8. - pénteken tartották a bemutatóját székely jános: vak béla király című drámájának a pesti színházban. a romániai magyar író nem először jelentkezik alkotásával hazai színpadon: néhány éve nagy sikerrel vitte színre a gyulai várszínház „alkalmi”, társulata a caligula helytartója, majd - a pesti színház az elmúlt évadban - a protestánsok című művét. érdekessége e bemutatóknak, hogy a drámák főszerepét - vak béla királyét is - lukács sándor formálta meg; a rendező pedig ezuttal is marton lászló.

as

bel

- 40 -

1982.10.08.

az 1130-as években játszódó történetben - amelyben a hatalom és az erkölcs kerül összeütközésbe - jelentős szerepet alakít mádi szabó gábor, kern andrás, tahi tóth lászló, hegedüs d. géza és bánási ildikó. a diszleteket fehér miklós, a jelmezeket jánoskúti mártá tervezte. /mti/

t/da-kj/kö hgy

18.10 081082 0864

-. -

sb0061 4 160 mtib2036

illyés bemutatóval kezdte az évadot a kaposvári színház

1982. október 8. - illyés gyula kegyenc című drámájának előadásával nyitotta meg pénteken idei évadját a kaposvári csiky gergely színház, mely köszönti egyben a 80 éves költőt. a darabot a színház igazgatója, babarczy lászló rendezte. szegő györgy jelmezeiben és diszletei között lukács andor, jordán tamás, lázár kati, szücs ildikó, máté gábor, csernák árpád, dánffy sándor, szántó györgy és tóth béla alakítja a főbb szerepeket. /mti/

gom/gom/st/mz hgy

18.16 081082 0529

-. -

sb0062 4 160 mtib2037

ősbemutató miskolcon

1982. október 8. - ősbemutatóval kezdte az idei évadot a miskolci nemzeti színház. pénteken került színre polgár andrás: csak egy nap a világ című kétrészes színműve, amelyet gát györgy, a magyar televízió rendezője vendégként állított színpadra. a darab nem a második világháború, hanem az emberi élet végnapjait idézi, a cselekmény színhelye egy szociális otthon. a szerepekben timár éva jászai-dijas érdemes művész, polgár géza jászai-dijas, gáspár tibor és kovács mária lépett fel.

d

bel

- 41 -

1982.10.08.

az évadnyitó ősbemutató alkalmából a színház nézőtéri társalgójában jubileumi kiállítás nyílt, megemlékezésként a miskolci első magyarnyelvű színház alapításának százhatvanadik, valamint a jelenlegi színházépület fennállásának százhuszonötödik évfordulójáról. /mti/

kör/szn/st/ig hgy

18.22 081082 0815

-. -

sb0063 4 180 mtib2038

öttalálatos a lottón

1982. október 8. - a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a 41. heti lottószelvények értékelése közben öttalálatos szelvényre akadtak. a szelvény száma 78 864 210, a szelvények értékelése még tart. /mti/

ig hgy

18.24 081082 0263

-. -

sb0064 4 130 mtib2040 /felhasználható: 21.20 órától!/

elutazott a pánhellén szocialista mozgalom küldöttsége

1982. október 8. - a hazafias népfront országos tanácsának meghívására október 4-8. között hazánkban tartózkodott a pánhellén szocialista mozgalom küldöttsége krisztosz papucisznak, a végrehajtó bizottság titkárságának tagjának vezetésével. a delegáció tárgyalásokat folytatott a hazafias népfrontban a kétoldalu kapcsolatok továbbfejlesztéséről, időszerű nemzetközi kérdésekről, a kisz központi bizottságában az ifjúsági mozgalom előtt álló feladatokról. a delegáció látogatást tett a tömegkommunikációs kutatóközpontban, a magyar távirati irodában és véleménycserét folytatott a tömegtájékoztatás helyzetéről, feladatairól. fővárosunk hnf bizottságán a küldöttség a helyi népfrontmunkáról kapott tájékoztatást, majd az első kerülettel ismerkedett. konzultációs jellegű megbeszélésre került sor az mszmp kb társadalomtudományi intézetében. fejér megyében tanulmányozták a hazafias népfront helyi munkáját.

d

bel

- 42 -

1982.10.08.

a küldöttséget fogadta óvári miklós, az mszmp politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. találkozott pozsgay imrével, a hazafias népfront országos tanácsának főttitkárával.

a küldöttség elutazott hazánkból. /mti/

mi/ig hgy

18.29 081082 1229

-. -

sb0065 1 180 mtib2042

időjárásjelentés

1982. október 8. - előrejelzés az ország területére szombat estig:

gyakran erősen megnövekszik a felhőzet. ismétlődő eső, zápor, néhány helyen zivatar várható.

a délnyugati szél időnként megélnkül, helyenként erős szellőkések is lehetnek.

hajnalban és reggel több helyen párás levegő, köd lehet. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 15 fok körül valószínű.

előrejelzés budapesten szombat délutánig

gyakran erősen felhős lesz az ég, eső, zápor, a város egyes részén zivatar is lehet.

a déli, délnyugati szél időnként megélnkül, de erős szellőkések is lehetnek.

a hőmérséklet hajnalban 9, 10, kora délután 15 fok körül valószínű.

/mti/

mz hgy

18.32 081082 0843

-. -

bel

- 43 -

1982.10.08.

sb0066 4 150 mtib2043

magyar-olasz egészségügyi munkaterv aláírása

1982. október 8. - schultheisz emil egészségügyi miniszter és renato altissimo, az olasz köztársaság egészségügyi minisztere pénteken az intercontinental szállóban aláírta a magyar-olasz egészségügyi egyezmény 1982-83. évi munkatervét. megállapodásuk szerint a felek támogatják orvostudományi egyetemeik, tudományos kutatóintézeteik és egészségügyi intézményeik együttműködését az onkológiai-, neurológiai kutatások, a nukleáris gyógyászat, a krónikus, nem fertőző betegségek vizsgálata és más kölcsönös érdeklődésre számot tartó területen. az együttműködés érdekében lehetővé teszik, hogy szakembereik tanulmányutakon, tapasztalatcseréken, kongresszusokon és konferenciákon vegyenek részt egymás országaiban. /mti/

me/zsu/mz hgy

18.50 081082 0792

-. -

sb0067 4 130 mtib2044

fogadás a libiai nemzeti ünnep alkalmából

1982. október 8. - a szocialista népi libiai arab jamahiriya budapesti népi irodája libia nemzeti ünnepe alkalmából fogadást adott pénteken a hilton szállóban. a fogadáson részt vett czinege lajos. hadseregtábornok, honvédelmi miniszter, török istván, külkereskedelmi államtitkár, szabó jános, építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár, nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, garai róbert, külügyminiszter-helyettes, valamint társadalmi, gazdasági és kulturális életünk számos képviselője. az eseményen megjelent a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

fr/mi/mz hgy

18.57 081082 0692

a₃

-. -

bel

- 44 -

1982.10.08.

sb0068 4 160 mtib2045

a bécsi filharmónikusok hangversenye

1982. október 8. - pénteken a budapesti zenei hetek keretében az erkel színházban adott koncertet a bécsi filharmónikusok együttese. a világhírű zenekar már többször járt Magyarországon. ezúttal Mahler V. szimfóniáját adták elő, Lorin Maazel vezényletével. /mti/

da/mi/ab/mz hgy
19.04 081082 0332

-. -

sb0069 1 150 mtib2049

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0098 mtib1047 sz. hírünk címe és első mondata helyesen:

elszakadt öt telefonkábel

péntek délelőtt Budapesten, az Árpád-híd pesti hídfőjénél, a váci úton a két metró dolgozó földmunka végzése közben átvágtak öt földalatti postai átkérő /központokat összekötő/ kábelt.

/mti/

er hgy

19.46 081082 0479

as

-. -

bel

- 45 -

1982.10.08.

sb0070 4 180 mtib2052

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. október 8.

sb0001 a magyar kereskedelmi ... /1./
sb0002 a magyar kereskedelmi ... /2./
sb0003 száz éves a magyar gumipar
sb0004 dorogi szénbányászok
sb0005 vízcsőhálózat
sb0006 fásítás Kőszegen
sb0007 egyetemi levéltár Miskolcon
sb0008 a zamárdi avartemető
sb0009 virágbolondóra
sb0010 családi hétvégék
sb0011 határmenti árucseré
sb0012 borvízsga
sb0013 husz aranyérmes trófea
sb0014 elutazott a brazil szövetségi köztársaság alelnöke
sb0015 a lottó 41. heti nyerőszámai
sb0016 elhunyt Vikukel István
sb0017 elhunyt Krasznai Dezső
sb0018 magyar uttorók a Belgrádi Gyermekfesztiválon
sb0019 terményszárító-tűzek
sb0020 közös közlemény a brazil /1./
sb0021 közös közlemény a brazil /2./
sb0022 koszoruzás Ilku Pál születésének évfordulóján
sb0023 orvosdoktorokat avattak a SOTE-n
sb0024 megrongálták a Zsolnay-kutat
sb0025 kanizsai középiskola jubileuma
sb0026 időjárásjelentés /1./
sb0027 időjárásjelentés /2./
sb0028 balesetek
sb0029 megkezdődött a távfűtés
sb0030 a szerkesztőségek figyelmébe!
sb0031 Lázár György fogadta...
sb0032 gyémántdiplomás orvosok
sb0033 Evandro Agazzi
sb0034 országos egészségügyi fotókiállítás
sb0035 biztonságos légiközlekedés
sb0036 hazaérkezett a budapesti...
sb0037 országos tanácskozás.../1.rész/
sb0038 országos tanácskozás.../2.rész/
sb0039 egészségügyi tanácsadás
sb0040 angolai és magyar írók megállapodása

/folyt.köv/ -ig
21.05 081082 1433

as

-. -

sb0071 4 180 mtib2053

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2.rész/
 sb0041 a kohászat szakember.../1.rész/
 sb0042 a kohászat szakember.../2.rész/
 sb0043 250 éves a gyulai levéltár
 sb0044 elszakadt négy telefonkábel
 sb0045 szőlőtermesztési gépek bemutatója
 sb0046 palesztin szolidaritási gyűlés
 sb0047 bővül a magyar-román ...
 sb0048 befejeződtek a hidrobiológiai...
 sb0049 szász endre kiállítása
 sb0050 szolnok-tallinn amatőrfilm szemle
 sb0051 francia fotóművészet
 sb0052 elutazott a francia szakszervezeti...
 sb0053 országos szakmunkástan. napok
 sb0054 mihály gábor szobortárlata
 sb0055 kiváló vöröskeresztes aktivisták
 sb0056 ferenczy béni alkotásai
 sb0057 üdvözlő távirat
 sb0058 az őszi megyei könyvhetek
 sb0059 osztrák kamarazenekar koncertje
 sb0060 bemutató a pesti színházban
 sb0061 illyés-bemutatóval kezdte...
 sb0062 ősbemutató miskolcon
 sb0063 öttalálatos a lottón
 sb0064 elutazott a pánhellén...
 sb0065 időjárásjelentés
 sb0066 magyar-olasz egészségügyi...
 sb0067 fogadás a libiai nemzeti ünnep...
 sb0068 a bécsi filharmónikusok...
 sb0069 a szerkesztőségek figyelmébe!

sb0070 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0071 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztették: izsák erika
 halasi györgy

/mti/ig hgy

- v é g e -

21.06 081082 1333

d

--

60.008/x

parlament

bkk.3. megkezdődött az országgyűlés őszi ülészsaka

ag,km, sr,-gi,di/ a/ -ár,pr

1982. október 8.

pénteken délelőtt 10 órakor ismét megteltek a parlament üléstermének széksorai: megkezdődött az országgyűlés őszi ülészsaka. jeles napon: éppen 80 éve, 1902.október 8-án ültek össze ebben az épületben először a képviselők. legfelső államhatalmi, népképviselői testületünk tanácskozásán részt vett losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, lázár györgy, a minisztertanács elnöke. ott voltak a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának más tagjai, a központi ellenőrző bizottság elnöke, a központi bizottság titkárai, valamint az elnöki tanács és a kormány tagjai. a budapesti külképviseletek több vezetője és tagja a diplomáciai páholyokban foglalt helyet.

apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg a tanácskozást, megemlékezve a nyári ülészsak óta elhunyt venéczi jános képviselőről. venéczi jános - a magyar szocialista munkáspárt központi ellenőrző bizottsága titkárának tagja, az ellenőrző bizottság nyugalmazott titkára - 1936-ban kapcsolódott az ifjúnok mozgalomba, lett aktív harcosa az illegális kommunista pártnak. a felszabadulás után elkötelezett kommunistaként tevékenyen részt kért mindabból a feladatból, mellyel a párt megbizta. az országgyűlésnek 1963-tól volt tagja, fáradhatatlan közéleti szereplését államunk több magas kitüntetéssel ismerte el.

az elhunyt képviselő emlékét az országgyűlés jegyzőkönyvben örökítette meg, s az ülészsak résztvevői egyperces néma felállással rótták le kegyeletüket.

ezt követően az országgyűlés tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését a nyári ülészsak óta végzett munkáról, és döntött a jelenlegi tanácskozás napirendjéről:

1. a belügyminiszter beszámolója a közrend és közbiztonság helyzetéről az 1977-81. években;

/folyt.köv./
 10.05/a

- 25 -

M

parlament

bkk.3./megkezdődött.....1.folyt./-a

2. az országos vízügyi hivatal elnökének beszámolója a vízgazdálkodás időszerű kérdéseiről;

3. interpelláció

ezután - az elfogadott napirendnek megfelelően - horváth istván belügyminiszter tett eleget alkotmányban rögzített kötelességének, s tartotta meg beszámolóját.

/folyt.köv./

10.10/a

- 26 -

M

parlament

bkk.3./ megkezdődött.....2.folyt./a

/ horváth istván beszédét mai bkk.2-es anyagunkon közöltük, az embargót a következő javítások figyelembe vételével feloldjuk:

a 3.bekezdés alulról számított 4.sorában a szöveg helyesen:....miatt, nehéz és nehezen...
-----

az 1.folyt.3.bekezdésének 1.sorában a szöveg helyesen: -életünket nem tilalomfák erdeje veszi körül,....
-----

a 3.folyt.1. bekezdésének első sorában a szöveg helyesen: - az utóbbi időben azt is tapasztaljuk...
-----

a 3.folyt.2.bekezdésének utolsó sora helyesen:...,hogy a többi tízmillió magyarnak nehezebb...
-----

a 4.folyt.2.bekezdésének alulról számított 4.-5.sorában a szöveg helyesen:..,az állam szerveiben van megfelelő éberség, kellő türelem, és szükséges...
-----

a 4.folyt. 3.bekezdésének alulról számított 4.sorában a szöveg helyesen:....törvényesség alapvető garanciát ad arra,....
-----

az 5.folyt.3.bekezdésének alulról számított 2.sorában a szöveg helyesen:...,akkor sokszor szó szerint....
-----

a 7.folyt. 1.bekezdésének 3.sorában a szöveg helyesen: ...a köznyugalom megzavarására./ az időleges szó kimarad/.

a 7.folyt. 2.bekezdésének 6.-7.sorában a szöveg helyesen: ...mi mind a mai napig a gyalogos pártján állunk,és ott is maradunk,....
-----

a 12.folyt.1.sorában a szöveg helyesen: hiszen a rendőrség nem az az egyesek tudatában még mindig úgy élő titkózatos szerv,....

/folyt.köv./
11.50/a

- 27 -

M

parlament

bkk. 3./ megkezdődött.....3. folyt./-a

a 12. folyt. 1. bekezdésének 1.-2. sorában a szöveg helyesen: ...a közbiztonság védelme érdekében, a néphadsereg, a munkás-
őrség/ esküjükhöz hűen - kimarad/.

a 13. folyt. 2. bekezdésének 5. sorában a szöveg a követ-
kezőkkel bővül: ...szilárdak. állományunk hivatástudattal, es-
küjéhez hűen szolgálja népünket, pártunk és kormányunk poli-
tikáját, s ha kell, életét is kockáztatva, vagy feláldozva tel-
jesíti kötelességét. példamutatást tanúsít a munkahelyén, a
közéletben és a magánéletben egyaránt. az intézkedő...

a 13. folyt. 3. bekezdésének 4.-5. sorában a szöveg helye-
sen: ...a jogszabályok bonyolultsága.../ az áttekinthetetlen
szó kimarad/.

a 13. folyt. 4. bekezdésének utolsó előtti és utolsó sorá-
ban a szöveg helyesen: ...gyakorlati érvényesítéséhez. /

x x x

pap jános /veszprém 1. vk./, az mszmp veszprém me-

gyei bizottságának első titkára, az országgyűlés honvédel-
mi bizottság elnöke rámutatott: hazánk közrendje és közbiz-
tonsága szilárd. nyíltan, megkötöttségek nélkül beszélhe-
tünk a belügyminisztérium munkájáról. nincsenek kényes kér-
dések, tabuként kezelt témák; a képviselők a tárca sokrétű
tevékenységének bármely területéről kifejtetik véleményüket
- mondotta, utalva arra, hogy ez az őszinte légkör jellemez-
te az országgyűlés honvédelmi bizottságának legutóbbi ülését
is, ahol élénk vita bontakozott ki a miniszteri beszámolóról.
az ülészakot előkészítő tanácskozáson jelenlévők elismerő-
leg szóltak az elért eredményekről, hangsúlyozva, hogy bel-
ügyi szerveink igen sokat tettek, s tesznek a békés alkotó-
munka feltételeinek megteremtéséért, megőrzéséért. a közbiz-
tonság mostani kedvező helyzete azonban nem tekinthető egy-
szer s mindenkorra megváltozhatatlannak, vívmányainkat nap nap
után meg kell védeni, s erőnket nem kímélve azon kell fáradoz-
nunk, hogy a közrend és a közbiztonság még szilárdabb le-
gyen.

/folyt. köv./
11.50 rj

-28-

MK

parlament

bkk. 3. /megkezdődött... 4. folyt./rj

a feladat embert próbáló: megvalósításakor rendőrségünk
nem nélkülözheti a lakosság cselekvő támogatását. a mind szo-
rosabbá váló együttműködésre annál is inkább szükség van,
mert az utóbbi időben - sajnálatosan - megnövekedett azoknak
a száma, akik magukra nézve nem tartják kötelezőnek a jogi
normákat, s megsértik törvényeinket. a felelősségrevonást
természetesen nem kerülhetik el. ám közvéleményünk időnként eny-
hének találja a bíróságok ítéleteit, s szigorubb büntetések
kiszabását kívánja - tette hozzá a képviselő.

bűnüldöző szerveink a szocialista törvényesség talaján
állnak, hangsúlyozta a továbbiakban, majd arról beszélt, hogy
viszonylag népes azoknak a tábora, akik személyi igazolványuk sze-
rint ugyan dolgoznak valahol, mégis, könnyen kideríthető, hogy
semmiféle társadalmilag hasznos tevékenységet nem folytatnak.
módosítani kellene a csellegő, dologtalan emberekre vonatkozó
jogszabályokat - mondta a képviselő. az állampolgári fegyelem
lazulására utaló jelenségekre is felhívta a figyelmet. külö-
nösen a közlekedésben tapasztalhatók ennek jelei. sokan az
utcát összetévesztik a versenypályával, s úgy viselkednek, hogy
az méltatlan a xx. század emberéhez, társa-
dalmunkhoz. az ilyen vezetőktől - a békés járókelők, közlekedők
érdekeiben is - minél hamarabb be kell vonni a jogosítványt. az
esztelen száguldozás gyakran az alkohollal függ össze - folytat-
ta. - az ital az egyéb bűncselekmények elkövetésében is mind meg-
határozóbb szerepet játszik. a deliriumos állapotban garázdál-
kodó egyén megfékezése a rendőrség dolga, de hogy ne fajuljon
idáig az ügy, ezért sokat tehet a környezete, a közösség is.

pap jános végezetül elismerően szólt a rendőrség mun-
kájáról, azokról, akik éjt-nappallá téve azon fáradoznak, hogy
biztonságban élhessünk.

dobos józsefné /heves m. 6. vk./, a gyöngyösi mátra ru-

-----
haipari szövetkezet minőségi ellenőre kifejtette: bár hazánk
sem mondhat le a bűnözés elleni szervezett küzdelemről, a
közrend és a közbiztonság erősítéséről - a bűnözés nem lelt,
nem lelt olyan társadalmi-gazdasági talajra nálunk, mint egyes
tőkés országokban.

/folyt. köv./
12.00 rj

-29-

MK

bkk. 3. / megkezdődött.. 5. folyt./rj

szilárd társadalmi rendünk az elsődleges oka és biztosítéka, hogy a bűnözés nem növekszik drámai mértékben országunkban. ám a lassu növekedést is csak úgy tudjuk megakadályozni, ha nem hagyatkozunk pusztán adminisztratív intézkedésekre. hi-
bás az a szemlélet, mely a bűnözés elleni harcot a rendőr, az ügyész, a bíró „belügyének”, tekinti. az egyes emberek és a kollektívák önálló kezdeményezésére, öntevékenységére is szükség van e munkában.

a képviselő véleménye szerint - választómegeje tapasztalatait idézve - a bűncselekmények elkövetését leginkább a jogtalan nyerészkedési törekvések, a szocialista tulajdonosi szemlélet hiánya, az ellenőrzés lazaságai, a vagyonvédelem fogyatékos-
ságai, a számviteli és bizonylati rend hiányosságai motiválják. a tisztességes, jó szándéku emberek - folytatta - érzékenyen reagálnak arra, hogy olykor csak a társadalmi tulajdon elleni, vagy korrupciós jellegű bűncselekmények felelősekor világlik ki a tényleges ellenőrzés hiánya. véleményük szerint hatékonyabb ellenőrzésekkel lehetne és kellene utját állni a szocializmustól idegen jelenségek terjedésének, különösen a jogtalan nyerészkedési törekvéseknek. nem kevésbé irritálja a lakosságot a túlzott alkoholfogyasztásból, az alkoholizmusból fakadó, a köznyugalmat megzavaró erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények növekvő száma. mindezek megelőzéséért, a család, mint a társadalom alapegysége, nagyon sokat tehet. a szülőknél - együtt az iskolákkal és a munkahelyekkel - nagy a felelősségük: aktív, becsületes, a mindennapi munkában helytálló embereket kell nevelniük. olyanokat, akik tiszteltben tartják törvényeinket, az együttélés szocialista normáit.

borbély gábor /bp. 13.vk./, az mszmp budapesti bi-

zottságának titkára hozzászólásában a főváros közrendjét, közbiztonságát szilárdnak, törvényességi helyzetét megnyugtatónak ítélte. az elmúlt évben budapesten - szemben az országos növekedéssel - öt százalékkal csökkent a bűncselekmények száma. az állami szervek munkájában érvényesülnek a jogpolitikai irányelvek; a bíróságok alkalmazzák a törvény szigorát a társadalomra veszélyes bűntettek elkövetőivel szemben; az eljárások gyorsasága, valamint a rendőri, az ügyészi, a bírói szervek közötti együttműködés megfelelő.

/folyt.köv./
12.00/a

- 30 -

NK

bkk.3./ megkezdődött.....6.folyt./-a

természetesen ma sem mondhatjuk - hangsúlyozta -, hogy budapesten a bűnildözés a „könnyű”, munkaterületek közé tartozik. az összes bűncselekmények több mint egynegyede a fővárosban történik. ennek legfőbb oka az, hogy az utóbbi években felerősödött az úgynevezett „mozgó bűnözés”, ma már a budapesten bűncselekményt elkövetők mintegy 35 százaléka nem fővárosi lakos.

ezután a képviselő a bűnildözési munka eredményeiről szólt. elmondta, hogy a hatékony megelőző intézkedések, s a tettesek gyors elfogása okozta visszatartó hatás miatt budapesten csak ritkán fordul elő a lakosság nyugalmát súlyosan veszélyeztető bűntett. ritkábban tapasztalható tömeges üzletelés, az üzérkedők népes csoportjai kiszorultak a közterületekről. jelentős eredményként értékelte, hogy a gépjárművek számának rohamos növekedésével - vagyis a közlekedési feltételek viszonylagos rosszabbodásával - nem járt együtt a közlekedésbiztonság romlása. a balesetmegelőzésért, a közlekedési kultúra javításáért kialakult széleskörű társadalmi összefogás, valamint a szabályok megsértői ellen alkalmazott szigorú eredményeként a főváros közutjain napjainkban egyharmadával kevesebb sérüléssel baleset történik, mint öt évvel ezelőtt.

budapesti képviselőtársainak véleményét is tolmácsolva borbély gábor szólt arról, hogy a közrendet, a közbiztonságot veszélyeztetők elleni határozotabb fellépés kedvező visszhangot váltott ki a főváros lakossága körében. a budapestiek többsége támogatja a rendőri intézkedéseket, és egyre nő azoknak a száma, akik cselekvően vesznek részt a közrend, a közbiztonság fenntartásában. erre azért is szükség van - hangsúlyozta -, mert az utóbbi években budapesten felerősödött sok nem kívánatos jelenség is. szaporodtak az erőszakos és a garázda jellegű bűncselekmények, az utcán, a közterületeken elkövetett rablások, a lakásbetörések, a gépkocsifeltörések. mindezek nyomán - főleg az idősebbek között - a korábbiakhoz képest csökkent a lakosság biztonságérzete.

/folyt.köv./
12.05/a

- 31 -

NK

bkk.3./ megkezdődött.....7.folyt./-a

a közterületeken még mindig vannak olyan gócpontok, ahol a bűnözők, a rendbontók otthon érzik magukat. utcáinkon, parkjainkban, az aluljárókban továbbra is fel-feltűnnek a vandál pusztítók, a telefonrongálók és fosztogatók, akiket gyakran az utcán sétálók közömbös viselkedése is felbátorít. márpedig minden utcasarokra, parkba nem állítható rendőr; a rendbontókat csak a becsületes emberek tíz-és százezreinek fellépése, az állampolgárok és a rend hivatásos őreinek együttműködése fékezheti meg.

tudjuk, hogy a főváros közrendjének megóvásában elért eredmények mögött rendőreink áldozatos, felelősségtől áthatott, sok lemondással járó, embert próbáló munkája áll. fontos tehát, hogy hivatásuk teljesítése közben továbbra is érezzék a társadalom bizalmát, gondoskodását, védelmét és cselekvő támogatását - fejezte be hozzászólását borbély gábor.

dr.szijártó károly legfőbb ügyész felszólalásában hangsúlyozta, hogy az ügyészi tapasztalatok szerint a belügyi szervek munkája, ezen belül a bűnüldözés sokat fejlődött az elmúlt években. figyelemmel voltak - mondta - azokra a gazdasági, társadalmi, kül-és belpolitikai körülményekre, amelyek jelentősen befolyásolják, bizonyos vonatkozásokban pedig meghatározzák a belügyi szervek feladatait. kifejezte egyetértését azzal a megállapítással, hogy a közrendet és a közbiztonságot veszélyeztető cselekmények jellege és számszerű alakulása, a negatív jelenségek ellenére, aggodalomra nem ad okot. hazánk mentes a nyugaton elterjedt bűnözési hullámoktól és bűnözési formáktól, a kiméletlen erőszaktól, a terrorizmustól, a közrendet alapjaiban megrendítő cselekményektől. a nálunk előforduló bűncselekmények kétharmadát vétségek képezik, és a büntettek csaknem fele is csekélyebb jelentőségű.

ezután arról szólt, hogy az utóbbi öt év alatt a bűnözés - évenkénti hullámmal - mintegy 9 százalékkal emelkedett, és egyes bűncselekmények elszaporodása gondot okoz bűnüldöző szerveinknek. ez arra kötelez bennünket - hangsúlyozta -, hogy résen legyünk, és a bűnözés elleni küzdelmet, a megelőző tevékenységünket erősítsük.

/folyt.köv./

12.30/a

- 32 -

M

bkk.3./ megkezdődött.....8.folyt./-a

- a bűnüldöző és igazságszolgáltatási szerveknek minden rendelkezésükre álló eszközzel és a társadalom erőinek teljes támogatásával kell küzdeniük a bűncselekmények számának növekedése ellen. a bűnözés elleni harc és a bűncselekmények megelőzése ugyanis csak akkor lehet eredményes, ha az maradéktalanul össztársadalmi feladattá válik. az eredményes megelőzés előfeltétele: a bűnözés okainak felkutatása és felismerése. ezen a téren az elmúlt években további fejlődés tapasztalható. a bűnözés elleni harcban azonban gyors sikerekre nem számíthatunk: évekig tartó és aprólékos munkára van szükség, még a részeredmények eléréséhez is. erőnket - valamennyi bűncselekmény vonatkozásában - a megelőzés időszerű feladataira kell összpontosítani.

ezután a legfőbb ügyész aláhuzta: - a szükség által - világszerte - parancsolt takarékosági követelmények mellett nem nézhetjük el a társadalmi vagyon egyes felelőtlen kezelőinek pazarlásait, bűnös hanyagságait. amikor azon dolgozunk, hogy gazdálkodásunk fő szervező erejévé a végzett munkának megfelelő díjazást tegyük, nem engedhetünk teret annak, hogy egyesek ügyeskedéssel, korrupcióval, csuszópénzekkel tegyenek szert munkánélküli jövedelemre.

- a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények számának alakulása azt mutatja, hogy e területen eredményesen tudunk fellépni az irányítás és ellenőrzés fokozásával. a kormány számos intézkedése, a gazdálkodó szervek nagyobb gondossága és a bűnüldöző szervek hatékonyabb tevékenysége együttesen a társadalmi tulajdonnak a külső támadásokkal szembeni megnyugtató védetségét eredményezte. sajnos, az előforduló bűncselekményeket többségükben nem külső személyek, hanem a társadalmi vagyon egyes kezelői követik el. az elkövetési módok sokat finomultak és ezáltal veszélyesebbekké váltak; továbbá növekedett az okozott károk összege is. a társadalmi vagyon kezelői közül - egy személynek önállóan - ritkán van lehetősége folyamatosan nagyobb kárt okozni. az azonos szándékuak azonban esetenként elég hamar egymásra találhatnak, összejátszanak, és együttműködésük gyakran szervezett jelleget ölt. ez arra figyelmeztet, hogy a gazdálkodó, az irányító-és ellenőrző szerveknek az ilyen cselekmények megakadályozására az eddigieknél több energiát kell fordítaniuk.

/folyt.köv./

12.40/a

- 33 -

Pa

bkk.3./ megkezdődött.....9.folyt./-a

a megelőző munkába és a visszaélések gyors leleplezésébe a felettes szerveknek is erőteljesebben kell bekapcsolódniuk. nagyobb részt kell vállalniuk a bűncselekmények okainak kutatásában is.

tapasztalt tényekre hivatkozva dr.szijártó károly elmondta, hogy az utóbbi években a bűnöző elemek érdeklődése egyre nagyobb mértékben fordul a személyi tulajdon felé. e területen a bűnös cselekmények legtöbbször kisebb ellenállásba ütköznek, és az elkövetés kisebb kockázata „vonzza”, a könnyelmű haszonszerzésre törekvő elemeket. a személyi tulajdon összértéke országosan az elmúlt években hatalmas mértékben megnövekedett. autók, hétvégi házak sokasága, a magánlakásokban elhelyezett értékek, gyűjtemények a korábbiaknál nagyobb csábító hatást gyakorolnak azokra, akik felismerik, hogy ezek megszerzésével könnyebben juthatnak nagyobb és jól mobilizálható értékekhez, mint a társadalmi tulajdon fosztogatásával.

kitért arra is a legfőbb ügyész, hogy az elmúlt időszakban némileg emelkedett a rablások száma is. e bűncselekményfajta nagyon felzaklatja a közhangulatot, különösképpen akkor, ha azt védtelen személy - gyerek, magányos nő, elesett idős ember - sérelmére, sokszor mindössze néhány forintért követik el. a rablásoknál, vagy a személyek javai ellen irányuló más jellegű támadásoknál nehéz a megelőzés, hiszen ezekben az esetekben általában tisztességes állampolgárok teljesen véletlenül esnek áldozatul, mégsem szabad lemondanunk - e területen sem - a megelőzést hatékonyan szolgáló lehetőségek kereséséről. ebben jelentős segítséget nyújtanak az állampolgárok. nem szabad, hogy könnyelművé tegye őket az a jóleső érzés, hogy hazánkban a tisztességes emberek biztonságban érezhetik magukat. nagyobb gondot kell fordítaniuk értékeik biztonságos őrzésére és tartózkodniuk a kétes értékű alkalmi ismeretségektől. a sértettek magatartása néha ugyanis szinte kínálja a lehetőséget a lopásra vagy a rablásra. állampolgáraink sokat tehetnek egymásért is, ha a rendellenes körülmények mellett nem mennek el közönyösen.

- a bűnüldöző és igazságszolgáltatási szervek - hangsúlyozta - a maguk eszközeivel természetesen törekednek a bűncselekmények visszaszorítására, a jó állampolgári közérzet biztosítására. ennek egyik módja, hogy a bűnelkövetőket gyorsan vonják felelősségre, s velük szemben megfelelően differenciált szigor érvényesüljön.

/folyt.köv./
12.50/a

bkk.3./ megkezdődött.....10.folyt./-a

ezután kitért arra: az ügyészi tapasztalatok is igazolják mindazt, amit a belügyminiszter a foglalkozás nélküliekkel kapcsolatosan elmondott. e viszonylag nem nagy réteg - tette hozzá - alkotmányunk legalapvetőbb tételét semmibe véve nem dolgozik, munkakerülő életmódot folytat, s ez szükségszerűen a bűnözéshez vezet. számuk az utolsó négy esztendő alatt 28,1 százalékkal növekedett, 1981-ben 7 818 volt. főleg vagyoni elleni bűncselekményeket követnek el, de van aki az erőszaktól sem riad vissza a létszükségleteinek biztosítása érdekében.

dr.szijártó károly kifejtette: - különösen most, amikor az ország nagy erőfeszítéseket tesz eddigi gazdasági eredményeink stabilizálására, megengedhetetlen, hogy az említett réteg munkakerülőként élőködjön. a becsületes dolgozók kárára bűncselekményeket kövessen el. társadalmi veszélyességükhöz még azt a jelenséget is hozzá kell számítani, hogy a tanköteles koruak közül az általános iskola nyolcadik osztályát el nem végzők száma is évről évre emelkedik, 1981-ben 7 100 volt. e réteg a munkakerülő, a bűnözés utánpótlását szolgálhatják. a szocialista törvényesség továbbfejlesztése is azt igényli, hogy e társadalmi problémával hatékonyabban foglalkozzanak az illetékes szervek. mielőbb meg kell találni a munkára nevelésük eredményes formáját és módszerét a bűnözés megelőzése, valamint a termelő munkában való részvételhez fűződő társadalmi érdek érvényesítése céljából.

a továbbiakban egyebek között szólt arról, hogy a bűnüldözési munka hatékonysága, koncentrálttsága, szervezettsége javult, nőtt a rendőri munka technikai színvonala és növekszik a rendőrök, a nyomozók szakismerete, tapasztalata is.

- a rendőri munka segítségével - folytatta - az ügyészeknek sajátos feladataik vannak. az ügyész felügyeletet, ellenőrzést gyakorol a nyomozóhatóságok tevékenysége felett. jogszabályaink az ügyészek feladatává teszik a nyomozás olyan irányítását, hogy a bűnösökkel szemben a vádat hatékonyan tudják képviselni.

/folyt.köv./
13.00/a

parlament

bkk. 3./ megkezdődött.....11. folyt./-a

- a nyomozások törvényességének biztosítása területén a rendőrség és az ügyészség közötti jó kapcsolat törvényi és elvi alapokon nyugszik. az ügyészi felügyelet szigorú, semmiféle lazaságot, törvényt sértést nem néz el. jelentősebb törvényt sértés miatt ügyészi beavatkozásra alig van szükség. a rendőrség büntető munkáját - hangsúlyozta a legfőbb ügyész - a törvényesség jellemzi. erre utal többek között az is, hogy ma már csak elvétve kell törvényességi okokból a rendőrségi határozatokat az ügyésznek megváltoztatnia.

az ügyészség nyomozásfelügyeleti tevékenységéről is szólva, dr. szijártó károly kitért arra a jogszabályi előírásra, hogy a bünelkövetők felkutatásáért és a nyomozások eredményes lefolytatásáért elsődlegesen a rendőrség és - egyes bűncselekmény-kategóriák esetében - az egyéb nyomozószervek felelősek. az ügyészség tehát az elsődleges felelősség súlyát nem veszi és nem is veheti át a nyomozásfelügyeleti tevékenységével. ennek ellenére - mondtáa - az ügyészi apparátus nyomozásfelügyeleti szakágát arra utasítottam, hogy a konkrét ügyek nyomozásában is fokozottabb segítséget adjanak a nyomozóhatóságoknak a büntető eredményesebbé tétele érdekében. ezt a feladatot az ügyészi szervek egyre eredményesebben hajtják végre. így a nyomozásokban az ügyészek az ügyek mind szélesebb körét vonják az ugynevezett fokozott felügyelet alá. ezekben az ügyekben már a nyomozás megindulásától kezdve mind a jogi értékelésre, mind a bizonyítás menetére, irányára vonatkozóan tanácsokkal, szükség esetén utasításokkal segítik a nyomozókat. az ügyésznek lehetősége van arra, hogy büntető operatív értekezletek szervezésével, s megfelelő intézkedésekkel cselekvésre készítse azokat a szerveket, amelyeknek a büntetés és a büntetés alakulásában szerepük lehet. a legfőbb ügyészség és a legfőbb ügyész felügyelete alatt működő országos kriminológiai és kriminalisztikai intézet folyamatosan végez olyan tudományos elemző munkát, amellyel a büntetés kriminológiai és kriminalisztikai okait kutatja. e munkák eredményeit, tapasztalatait, a vizsgálatok közreadott megállapításait a nyomozószervek a gyakorlati munkájukban hasznosítják.

befejezésül dr. szijártó károly abban összegezte véleményét, hogy a belügyi szervek, a rendőrök munkája az elmúlt években sokat fejlődött, és az elért eredményekért, a fáradságot nem ismerő, áldozatos munkáért elismerést érdemelnek.

/folyt.köv./
13.10/a

as

parlament

bkk. 3. / megkezdődött... 12. folyt./rj

dr. havasi béla /borsod m. 2. vk./, a borsod megyei pártbizottság titkára felszólalásában elmondta, hogy a közrend és közbiztonság helyzetére vonatkozó országos érvényű tapasztalatok borsod megyére is jellemzőek. megállapítható, hogy a megye lakossága aktívan támogatja a rendőrséget a bűnözés elleni harcban, és mind realisabban ítéli meg munkáját.

borsodban emelkedett a súlyos közlekedési balesetek száma, és az embereket nyugtalanítja a garázdaság, az erőszakos bűncselekmények növekedése, ami elsősorban miskolcon, de a megye más városaiban is érzékelhető. a falvakban lakókat a szaporodó mezei lopások károsítják, amelyek megakadályozása egyelőre csekély sikerrel jár. a továbbiakban a képviselő arról szólt, hogy egyre erősödik az a közfelfogás, amely szerint a bűnmegelőzés és felderítés nemcsak a büntető és igazságügyi szervek, hanem az egész társadalom feladata. az emberek többsége elítéli a jogsértéseket, azonban nem mindig lépnek fel az elkövetőkkel szemben. néhány, a társadalomra kisebb veszélyt jelentő magatartást nem is tekintenek bűncselekménynek. a jogsértéseket előidéző okok és körülmények gyakran a közömbösségre, a gondatlanságra és a figyelmetlenségre vezethetők vissza - állapította meg, példaként említve, hogy a korszerű üzemekben beláthatatlan következménye lehet a technológiai utasítások, a biztonságtechnikai szabályok figyelmen kívül hagyásának. indokolt tehát minden területen tovább erősíteni az állampolgári fegyelmet, a közösségi érdekek iránti nagyobb tiszteletet, a szocialista erkölcs normáival való azonosulást, a munkahelyi, a családi, a társadalmi közösségek embert formáló szerepét. ennek érdekében minden lehetséges módszert igénybe kell vennünk; az egyéni meggyőzéstől kezdve a tömegtájékoztatási eszközök hatékonyabb alkalmazásáig - hangoztatta.

miután a társadalmi, gazdasági folyamatok felgyorsultak, az eddigieknél körültekintőbben és kellő alaposítással kell feltárni azokat az ellentmondásokat, amelyek a gyors változások következtében elősegíthetik a bűnözést. az okok feltárásában, megszüntetésében nagy feladat hárul a büntető és igazságügyi szervekre, ám nagy a felelőssége a megye párt-, állami, társadalmi és gazdasági szerveinek. erősíteni kell azokat a törekvéseket, amelyek a bűncselekmények megelőzésének jogi rendszerét próbálják hatékonyabbá tenni.

/folyt.köv./
13.15 rj

as

bkk. 3. / megkezdődött... 13. folyt./rj

sebesi lászlóné /békés m. 6. vk./ a kétegyházi magyar

nyelvű általános iskola tanítónője megállapította: békésben az országos átlagnál kevesebb bűncselekményt követnek el, e kedvező helyzet főként a rendőri szervek és az önkéntes társadalmi segítők szoros együttműködésének köszönhető. az ifjúság elleni bűntettek azonban mintha gyarapodóban lennének. a szülők italozó életmódja sok-sok kisgyermek lelkében hagy maradandó nyomot. a tapasztalatok szerint a fiatalok gyakran képtelenek figyelni a pedagógusra, szellemi fejlődésük lelassul. a megyében egyébként csaknem kétezer veszélyeztetett gyermeket tartanak nyilván, hátrányos helyzetükbe éppen legközelebbi hozzátartozójuk sodorta őket.

- a közlekedésben súlyos büntetést szabnak ki arra a vezetőre, aki cserbenhagyja áldozatát. de ki vonja felelősségre azt a szülőt, aki a gyermekét hagyja cserben? - kérdezte sebesi lászlóné, majd arról beszélt, hogy szigorubb intézkedésekkel kellene visszaszorítani a mindinkább terjedő alkoholizmust. elsősorban a kínálat csökkentése volna ésszerű: lehetetlen állapotot, hogy uton-utfélen italt árusító helyekre botlik az ember, s így a gyöngébb akaratuak könnyebben engedhetnek a csábításnak - hangoztatta.

a képviselő a továbbiakban arra hívta fel a figyelmet, hogy a szerződéses és a magánkézben levő szórakozóhelyek tulajdonosai - jövedelmük növelése érdekében, - meghosszabbították a nyitvatartási időt, nemritkán hajnalban is „áll a bál”, ezzel megzavarják a másnap dolgozni indulók éjjeli nyugalma is. a mulatózók között - sajnos - mind több a fiatal. a fiukat és lányokat meg kell győzni: a szabadidő eltöltésének van ennél értelmesebb módja is. a művelődési intézményeknek azonban ehhez olyan programokat kell ajánlaniuk - kitiltva onnan a szeszesitalokat és árusítókat - amelyek felkeltik a fiatalok érdeklődését.

sebesi lászlóné a továbbiakban a tanyákon élő idős emberek fokozottabb védelmét sürgette, javasolva, hogy a helyi tanácsok az eddiginél is jobban törődjenek az öregek testi épségének, vagyonának védelmével.

/folyt.köv./
13.20 rj

-38-

bkk. 3. / megkezdődött... 14. folyt./rj

szücs jános /szolnok m. 7. vk./, az mszmp szolnok

megyei bizottságának titkára a megyei tapasztalatokra hivatkozva szóvá tette, hogy mind gyakoribb a garázdaság, s a bűnelkövetők csaknem 40 százaléka fiatal. szólt arról, hogy az alkoholizmustól gyakran egyenes ut vezet a bűnözésig, hozzáfűzve, hogy jelenleg nem elég eredményes a megelőző, a felvilágosító munka, s a bűnüldöző, az igazságügyi, valamint a tanácsai szakigazgatási szervek gyakran eltérő módon értelmezik a jogszabályokat.

a képviselő szólt az otthoni környezet hatásáról is, kiemelve a családvédelem, - nevelés, a gyermek- és ifjúságvédelem - fontosságát. a továbbiakban azt elemezte: milyen okok miatt válnak gyakoribbá a vagyon elleni bűncselekmények. - a közvagyon kezelésében, védelmében ma is gondot jelent az alapvető biztonsági berendezések hiánya, a nem megfelelő őrzés és tárolás, a laza bizonylati fegyelem, s a fogyatékos ellenőrzés - mondotta. hibáztatható sok gazdasági vezető szemlélete is, hiszen az új gazdasági lehetőségek feltárása mellett a már meglévő anyagi eszközök megóvására gyakran nem figyelnek eléggé. a társadalmi tulajdon kezelői sem anyagilag, sem erkölcsileg nem érdekeltek eléggé a vagyonvédelemben, bár a hanyagságra ez sem lehet mentség. a bűncselekményeknél például legtöbbször csak az elkövetőt vonják felelősségre, a vagyonkezelésben súlyosan mulasztókat nem büntetik.

a képviselő végezetül hangsúlyozta, hogy a bűnüldöző szervek hatékonyabb munkája mellett szükség van a jogpolitikai elvek differenciáltabb, ugyanakkor következetesebb érvényesítésére, indokolt esetben szigorubb büntetések kiszabására. ugyanakkor fontos feladat a társadalmi összefogás további szélesítése, a felvilágosító, a nevelőmunka tartalmasabbá tétele, melynek eredményeként növekednie kell a család, a munkahely, és a közösség felelősségének.

/folyt.köv./
13.25 rj

-39-

parlament

bkk. 3. / megkezdődött... 15. folyt./rj

a hanyagságból kárt okozót nem szabad korábbi érdemeire hivatkozva mentesíteni - vélte kaczmán ferencné /győr-sopron

m. 7. vk./, pannonhalmi körzeti ápolónő - majd így folytatta: előfordul, hogy például vállalati gépkocsi motorját olaj nélkül járatták, forró hűtőjébe hideg vizet öntenek. kétséges - fejtegette a képviselőnő - hogy saját, személyi tulajdonú gépjárműveikkel hasonlóan bánnának a társadalmi vagyont prédálók. az ilyen, gondatlanságból okozott károk többsége ráadásul nem is térül meg. ezért talán indokolt lenne - javasolta -, hogy az állami biztosító megkülönböztesse a kártérítésnél azokat a vállalati biztosítókat, intézményeket, ahol gondosan, megfelelő intézkedésekkel, sőt védőberendezésekkel is óvják a köz vagyont, illetve azokat, ahol ilyenek nincsenek. e körülményeket figyelembe lehetne venni már a biztosítási szerződés megkötésekor.

figyelmeztető adat - folytatta -, hogy az erőszakos és garázda bűncselekmények mintegy 75 százalékát szeszes ital hatása alatt követik el. nem ritka az sem, amikor a sértett is ittas. mind több az olyan gépkocsivezető, aki alkoholos állapotban vezet a járművét. sajnálatos tapasztalat, hogy az alkohol mellett lassan megjelennek hazánkban is más, kábultságot okozó szerek. győrt az elmúlt két évben 59 fiatalot találtak, akik különböző módokon, például gyógyszer és alkohol együttes fogyasztásával mérgezték magukat. úgy érzem - mondotta a képviselőnő -, sem a fiatalok, sem szüleik nincsenek teljesen tisztában e kábító keverékek káros voltával. érdemes lenne tehát az egészségügyi propaganda munka, a felvilágosítás kiterjesztése erre a területre is.

mind több, jelentős eredményt érnek el a közlekedési morál javítását szolgáló közlekedésbiztonsági tanácsok. megfontolandó lehetne, hogy ezek mintájára olyan társadalmi bizottságokat hozzanak létre, amelyek a bűncselekmények megelőzését szolgáló, nem hivatásos, közösségi tevékenységeket összehangolná, irányítaná - javasolta végül kaczmán ferencné.

/folyt.köv./
13.35 rj

-40-

parlament

bkk. 3. / megkezdődött... 16. folyt./rj

a beszámolóhoz több hozzászóló nem jelentkezett, horváth istván zárszava következett.

- erre a napirendre - mondotta - nem a közrend és közbiztonság elégtelen helyzete miatt került sor. mégis, amint a felszólalásokból, az elhangzott véleményekből is kitűnt, indokolt volt az országgyűlés előtt szólni ezekről a kérdésekről. a téma megvitatása közéletünk demokratizmusának megnyilvánulása volt, jele annak, hogy a belügyminisztérium és annak szervei - mint az ország, az állam összes más szervezetei - munkáját állandóan és folyamatosan ellenőrzik, s hogy a belügyi testület nem más állami szervek fölötti intézményként tevékenykedik, hanem politikáinknak, törvényeinknek alárendelve, a dolgozó népet szolgálva.

a beszámolóban felrajzolt kép a hozzászólások adta kiegészítésekkel, korrekciókkal, élesebb konturokkal vált világosabbá. az észrevételekben is megfogalmazódott: az ország életét nem a szabálytalankodók, bűnözők határozzák meg, hanem a becsületesen élő, dolgozó, a szabályokat betartó, követő emberek milliói. az elmondottakból kicsendült: a felszólalók egyetértettek a beszámoló megállapításával, amely a bűnüldöző, bűnmegelőző munkában - a rendőrség, az ügyészség, a bíróság szerepe mellett - a társadalom egésze felelősségét is hangsúlyozta. a rendfenntartó és bűnüldöző szervekkel szemben azonban a közvélemény nagyobb követelményeket támaszt, elvárja, hogy munkájuk alkalmazkodjon a megváltozott körülményekhez, a kötelességükhez tartozóktól pedig mindenkor helytállást kíván.

horváth istván nyugtázta a belügyi szervek tevékenységét kedvezően értékelő észrevételeket, amelyek ösztönzést adnak a sokoldalú, újító szándéku törekvésekhez is. az elhangzott bírálatokat helytállóknak, megalapozottnak, meggyőzőnek vélte.

kitért arra, hogy sokan szóltak az alkoholizmusról és az ezzel szaporodó gondokról. ezzel kapcsolatban jelezte: a kormány sem elégedett az alkoholizmus elleni küzdelemben elért eddigi eredményekkel, s az országgyűlés szociális és egészségügyi, valamint igazságügyi bizottsága még októberben megtárgyalja - a két illetékes miniszter előterjesztésében - az alkoholisták kényszer-gyógykezelését újra szabályozó törvényerejű rendelet tervezetét, s az alkoholizmus elleni küzdelem tennivalóit. többen szóvá tették a munkakerülő életmód és a bűnözés közötti összefüggéseket.

/folyt.köv./
15.25 rj

-41-

parlament

bkk. 3. /megkezdődött... 17. folyt./rj

gondot jelent azonban, hogy a jogi megítélés és a társadalom erkölcsi felfogása e kérdésben eltér egymástól. talán a jogalkalmazásban kellene tenni annak érdekében, hogy a társadalom egészséges életvitelétől idegen magatartás ellen eredményesebb legyen a küzdelem. egyetértett a nyilvános szórakozóhelyek nyitvatartási idejének felülvizsgálatával is.

horváth istván reagált azokra az észrevételekre, amelyek a bűnüldöző szervektől a szigorubb, keményebb, következetesebb, határozottabb fellépést kérték. ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a jogpolitikai elvek stabil támaszpontot adnak a bűnüldözés, a felelősségrevonás, az ítélkezés munkájához, megfogalmazzák, hogy differenciáljanak a cselekmény és az elkövető társadalmi veszélyességének megfelelően. a közterületeken, a közlekedésben azonban akadnak durván elkövetett cselekmények, amelyek valóban határozottabb, következetesebb, szigorubb fellépést igényelnek.

összegzésként elmondta a belügyminiszter, hogy valamennyi elhangzott észrevételt alaposan, körültekintően megvizsgálják, megteszik a szükséges intézkedéseket, és arról tájékoztatják az érdekelt képviselőket.

az országgyűlés a belügyminiszter beszámolóját a közrend és a közbiztonság helyzetéről, valamint a felszólalásokra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk.3-as hírünkre:

a 3 folyt. csillag alatti bek.2.-3.sorában a szöveg:

... titkára, az országgyűlés honvédelmi bizottságának elnöke...

/folyt.köv./

15.25/a

- 42 -

a

parlament

bkk.3./ megkezdődött.....187.folyt./-a

a 4. folyt.2.bek.6.sorában a szöveg:

...kellene a csellengő, dologtalan...

a 6. folyt.2.bek.1.sorában a szöveg:

... képviselő a bűnüldöző munka...

a 7. folyt.3.bek.10.sorában a szöveg:

...aggodalomra nem ad okot. hazánk...

a 8. folyt. 3.bek.8.-9. sorában a szöveg:...vagyon egyes kezelői követik el...

a 9. folyt.3.bek. alulról 6.-5. sorában a szöveg:
...örzésére és tartózkodniuk a kétes...

a 10. folyt.1.bek.utolsóelőtti sorában a szöveg:...riad vissza létszükségleteinek...

ugyanezen folytatás 2.bek.4.sorában a szöveg:... munka-kerülőként élőködjön, a becsületes...

u.a. bek.9.-10.sorában a szöveg:...utánpótlását szolgálhatja, a szocialista...

a 11. folyt.2.bek.3.sorában a szöveg:... hogy a bűnelkövetők felkutatásáért...

u.a.bek.7.sorában a szöveg:...is veheti át nyomozás-felügyeleti...

a 15. folyt.utolsó bek. utolsó előtti sorában a szöveg:
...tevékenységeket összehangolnák, irányítanák...

x x x

/folyt.köv./
15.30/a

- 43 -

a

parlament

bkk.3./ megkezdődött.....19.folyt./-a

a napirendnek megfelelően ezután Kovács Antal

államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke számolt be vizgazdálkodásunk időszerű kérdéseiről. / Kovács Antal beszédét mai bkk.1.számú hírünkben közöltük. a beszéd embargóját - az alábbi javításokkal - ezennel feloldjuk.

a 4. folytatás második bekezdésének 13.sorától a szöveg:...viziközművesítését. ezzel elérjük, hogy lakosságunk 81-83 százalékban jut közműves vízhez hatodik ötéves tervünk végére. a fejlesztés....

a 7. folytatás negyedik bekezdésének harmadik mondata / példaként említem...alig 30 százalék./ törlendő!

a 8. folytatás első bekezdésének utolsó mondata helyesen: ...- a belterületi előntések gyakoribbá váltak azokon a településeken, ahol a vízellátást már megoldották, de a csatornázást nem. ez jelentősen megemelte a talajvíz szintjét.

/folyt.köv./

15.50/a

- 44 -

parlament

bkk.3./ megkezdődött.....20.folyt./-a

Cselőtei László / pest m.2.vk./, a gödöllői agrár-

tudományi egyetem egyetemi tanára, a mezőgazdasági bizottság elnöke felszólalásában a testület véleményét is összegezte. egyebek között szólt arról, hogy vizgazdálkodásunkat a társadalom széles körének érdeklődése kíséri, egyes vonatkozásaival a magyar tudományos akadémia közgyűlésén is foglalkoztak. ugyanennek a testületnek az elnöksége néhány hónappal ezelőtt a hazai édesvíz-tartalékok helyzetét vitatta meg és hozott határozatot az ezzel kapcsolatos kutatómunka fejlesztésére, a gazdaság és a tudomány közötti szorosabb együttműködésre.

az ülészakot megelőző kibővített bizottsági tanácskozáson is szó esett szinte minden ezzel kapcsolatos kérdérről. így az ivóvíz-ellátásról és annak egészségügyi, szociális összefüggéseiről, a vízforrások jobb hasznosításáról, az eltérő feltételekkel rendelkező régiók együttműködéséből adódó lehetőségekről, az öntözés problémáiról, az árvízvédelem helyzetéről és fejlesztéséről több képviselő is beszélt. a vitában elhangzott javaslatok, gondok tükröződtek az államtitkár beszámolójában is.

a továbbiakban Cselőtei László egyebek között utalt arra, hogy a képviselők már korábban is többször felhívták a figyelmet a takarékos vízhasználat fontosságára, a víz forgatására, s az ezzel kapcsolatos megoldásokra. a beszámoló szerint az összes frissvíz-igény az elmúlt öt évben a tervezett 34 helyett csak 4 százalékkal növekedett, mégis, a legtöbb területen az előző időszaknál kedvezőbbé vált a vízellátás. tapasztalható tehát a szemlélet változása, de változatlanul fontos feladat, hogy a kedvező folyamatok kibontakozását megfelelő szabályokkal és technikai feltételekkel is segítsék. a mai körülmények között, a helyi adottságokhoz alkalmazkodva mindenütt keresni kell a kisebb költséggel elérhető megoldásokat. a bizottsági ülésen szóba került, hogy a vízforrások és a vízigények területileg, vagy időben sok esetben eltérnek egymástól.

/folyt.köv./
16.00/a

- 45 -

parlament

bkk. 3./ megkezdődött.....21. folyt./-a

példaként említették erre a főváros és az azt körülvevő üdülő-övezetek hétközbent és hétvégi eltérő vizigényét, s a vizellátás jobb összehangolásának lehetőségét ezeken a területeken, másutt a bányaművelés bővülésével, a mélyebben fekvő rétegek kitermelésével tudnak csak egyre nagyobb mennyiségű vizet kiemelni. ennek egy részét a bányavidékeken és a környező területeken már ma is hasznosítják, de még mindig sok így nyert víz veszendőbe megy, pedig biztosan lenne rá igény.

a képviselő a továbbiakban kifejtette, hogy jobban össze kell hangolni a bel- és külterületek vízrendezését - ezt sürgették a bizottsági üléseken felszólalók is, főként a síkvidéki települések belterületein okoz gondot, hogy a megnövekedett vezetékes vízhasználat miatt jelentősen emelkedett a talajvíz szintje. ez csak a település környezetének vízrendezésével együtt szüntethető meg biztonságosan és gazdaságosan.

a jelenlegi ötéves tervben a mezőgazdaság egyik legnagyobb beruházása a melioráció, a talajjavítás és vízrendezés. mindezek mellett azonban a kiegészítő vizellátás, az öntözés növekvő gondokkal küzd. az öntözhető területek a hetvenes évek végéig nagy lendülettel gyarapodtak, s már megközelítették a félmillió hektárt. a fejlődés azonban ezt követően megtorpant, sőt visszaesett, s ma az üzemek a korábbinál 35-40 százalékkal kisebb területre igényelnek vizet, ennek oka, hogy az öntözés költsége a népgazdaság és a mezőgazdaság más területeihez viszonyítva sokkal nagyobb mértékben nőtt. az új helyzetben természetesen keresik a víz hatékonyabb felhasználásának lehetőségeit és feltételeit, emellett azonban szükséges - népgazdasági és üzemi szempontból is - az öntözés egészének újraértékelése. az öntözőkapacitások fejlesztésében a mezőgazdaság és a vízgazdálkodás mellett az öntözőberendezéseket fejlesztő és gyártó ágazatoknak is jelentős feladataik vannak.

a bizottsági vitát is összegezve megállapította: a vízgazdálkodás nemcsak egy ágazat felelőssége, hanem az egész társadalom ügye. sőt, a vízügyi problémákat eredményesen csak a szomszédos országokkal együtt oldhatjuk meg; a vízhasználatban, a védekezésben, a fejlesztésben összehangolt munkára, közös tevékenységre van szükség - mondotta cselőtei lászló, a mezőgazdasági bizottság nevében is elfogadásra ajánlva a beszámolót.

/folyt.köv./
16.15/a

- 46 -

parlament

bkk. 3. / megkezdődött... 22. folyt./rj

vadkerti miklósné /heves m. 12. vk./, a feldebrői

rákóczi tsz szociálpolitikai előadója hangsúlyozta, hogy a tervszerű vízgazdálkodás az elkövetkező években mind fontosabbá válik. egyre nehezebb feladat a lakosság ellátása jó ivóvízzel. sürgető gond a szennyvízelvezetése és tisztítása, ami a környezetvédelmen kívül, a falu és a város közötti különbség felszámolásának is egyik elengedhetetlen követelménye, és növeli a falu népességmegtartó képességét. az v. ötéves tervidőszak végén a megye 76 településének 275.000 lakója részesült vezetékes vizellátásban. a jelenlegi tervidőszak vízügyi beruházásainak előirányzatai az előzőéhez hasonlóak, megvalósításukhoz azonban nélkülözhetetlen a fejlesztési támogatások terv szerinti folyósítása, és a kistelepüléseken az otp-hitelek növelése.

hasonlóan az ország más területeihez, a heves megyei aprófalvakban is szükség van az egyszerű műszaki megoldású vízművek alkalmazására, mert az eddigi rendszerek költségeit az egyre gyakoribb tsz-támogatásokkal együtt sem képesek a falvak előteremteni - mutatott rá a képviselő.

a továbbiakban szóvá tette, hogy a visontai külszíni fejtés víztelenítéséből származó káros környezeti hatások az utóbbi időben újabb területekre terjedtek ki, és a szakemberek véleménye szerint egyes körzetekben már a növénytermelést is veszélyeztetik. felhívta az illetékes bányászati szervek figyelmét az eddigi károk következményeinek elhárítására, és arra, hogy gondoskodjanak új víznyerő-helyek kialakításáról, tározók építéséről, valamint a szükséges rekultivációról. a tapasztalatok annak szükségességére figyelmeztetnek, hogy a hasonló nagyberuházások során a teljeskörű környezetvédelem és vízgazdálkodási rendszer megvalósítását is tervezzék meg.

a községek belterületi vízrendezéséről szólva hangsúlyozta, hogy e munkálatok anyagi fedezetének megteremtéséhez ágazati - vízügyi, mezőgazdasági, tanácsai - források mellett a lakosság hozzájárulása is szükséges. a komplexitás azt is jelenti, hogy csak a káros vizeket vezessék el, s a vízben gazdag évszakok fölös vizeinek hasznosítására épüljenek meg azok a víztározók, amelyek megoldják a mélyfekvésű területek belvízmentesítését, valamint a vizek tervszerű hasznosítását. a rendezéshez szükséges műszaki berendezéseknek ezekre a feladatokra kell koncentrálniuk.

/folyt.köv./
16.25 rj

-47 -

parlament

bkk. 3. / megkezdődött.. 23. folyt./rj

dohoczky antal /baranya m. 11. vk. /, a cserkúti mezőgép

vállalat villányi gyáregységének villanyszerelője elmondta: baranyában az utóbbi években sokat javult a vízellátás, elsősorban a városokban és a nagyobb településeken szembejövő a fejlődés. az aprófalvakban azonban még mindig nehéz hozzájutni egy korty tiszta vízhez. a kutak szennyezettek, nitráttartalmuk időnként meghaladja a megengedett értéket. számos helységnek azért nincs még vízműve, mert hiányoznak a szükséges anyagaiak. a lakosság szívesen áldoz e célra, de tudomásul kell venni, - hangsúlyozta - hogy a népgazdaságunk jelenlegi helyzetében a saját erőforrások is korlátozottak. egyedül, megfelelő külső támogatás nélkül aligha boldogulnak. ezért olyan társulási feltételek megállapítását sürgette, amelyek jobban igazodnak az emberek teherbíró képességéhez.

dohoczky antal a továbbiakban arról szólt, hogy a gyárak, intézmények az eddiginél nagyobb részt vállalhatnának a lakossági igények kielégítésében. egyre drágább a jó minőségű víz, mégis, sokhelyütt nem becsülik eléggé. - hívta fel a figyelmet, kérve az államtitkárt, hogy hatékony intézkedésekkel vegyék elejét a pazarlásnak, a fogyasztókat pedig tegyék érdekeltté a takarékoságban. a vízdíj kapcsán a mai gyakorlat egy ellentmondásait tette szóvá: az 1968. előtt épült berendezésekkel nyert víz köbméteréért ugyanis egy, az ezután létesültek vízéért viszont három forintot kell fizetni. tévedés ne essék: nem a vízdíjak általános emelését, hanem az igazságosabb teherviselés módjának megkeresését javaslom - fejezte be felszólalását.

/folyt.köv./
16.35 rj

-48-

parlament

bkk.3./ megkezdődött.....24.folyt./-a

a berettyó és a körösök térségében gazdálkodó mezőgazdasági nagyüzemek legnagyobb gondja az állandó belvizvesztély - figyelmeztetett nagy sándorné/ hajdu-bihar megye,

18.vk./, a komádi kendergyár termelési osztályvezetője. e gazdaságok veszteségeinek csaknem felét a belvizkárok okozzák. az emiatt bizonytalanná váló termelés mind érzékenyebben, esetenként súlyosan érinti a gazdaságokat és azok dolgozóit: ezért is nagy jelentőségű, hogy a megye számos pontján hozzákezdtek a komplex meliorációs programhoz. az országész bihari területén 1977-ben kezdődött meg ez a munka, akkor még egyetlen térszben. az első alagsővezetett táblán termett kukorica hozama csodának számított, hiszen kétszer annyi termett itt, mint más területeken. ebben az ötéves tervben hat gazdaság kezdte meg a meliorációs munkákat, és mert e komplexen javított területek termelési tapasztalatai igen kedvezőek, újabb üzemek szeretnének hozzálátni ehhez a tevékenységhez. ám ezek többsége kedvezőtlen adottságu, így nincs amnyi pénze, hogy önrőből megtudja oldani ezt a feladatot. a kivitelezés zavartalansága érdekében öt nagyüzem működik együtt a meliorációs munkákon, ez a módszer eredményesnek tűnik, a befektetés viszonylag rövid idő alatt megtérül, mindezekre figyelemmel azt javasolta a képviselő, hogy a települések belvizmentesítését a mezőgazdasági területek komplex meliorációjával összehangoltan oldják meg. az együttes munka olcsóbb is lenne.

/folyt.köv./
16.35/a

- 49 -

bkk. 3./ megkezdődött.....25. folyt./-a

ferenczi józsef/csongrád m.16.vk./, a földeáki

egyetértés termelőszövetkezet traktorvezetője az alsó-tisza-vidéken élő - a tiszta, a maros és a hármaskörös árvizeitől és a gyakori belvizektől fenyegetett - terület lakói nevében reagált a beszámolóra. elmondta, hogy a jelentős költséggel ujjáépített - több mint háromezer méter hosszú - szegedi tiszapartfal teljes biztonságot nyújt a városnak és harmonikusan illeszkedik a szegedi városképbe is. a maros mentén élők azt várják, hogy a jelenlegi balparti korszerűsítési munkálatok után, a következő tervidőszakban a folyó jobbparti töltésrendszerét is felújítják majd. a környéken lakók hangulata már most sokat javult, nyugodtabban élnek, dolgoznak, s az sem utolsó szempont, hogy az árvízvédelmi művek fejlesztésével hosszú távon várhatóan jelentősen csökkennek majd a védekezés költségei.

a képviselő ezután a csongrád megyei lakosság vízellátását értékelve elmondta: a belterületen élők közül szinte mindenkihez eljut a vezetékes ivóvíz, így a jövő feladata a külterületek, a tanyaközpontok ellátása. a távlati tervekről szólva kifejtette, hogy a termálvízben gazdag megyében célszerű volna minél több lakás fűtését hévíz-energiával megoldani. ehhez fel kellene gyorsítani a szükséges üzemek és fűtőművek kivitelezési munkálatait, ám az új módszerek meghonosítását sok adminisztratív akadály hátráltatja. példaként említette, hogy csupán a termálkutak üzembeállításához 26 szerv engedélyét kell beszerezni. ugyancsak a bürokrácia, példaként, gazdagítja a szegedi agrober vállalat tervező gárdájának esete. a szakértők létrehozta egy automatikus, olcsó, energiatakarékos vízszabályozó rendszert, amely évek óta jól működik. mégsem terjedt el, mert az illetékes hivatalok számára több év sem volt elegendő ahhoz, hogy eldöntsék: ujitásként, vagy találmányként kezeljék-e.

/folyt.köv./
16.40/a

bkk. 3. / megkezdődött... 26. folyt./rj

fábián márton /szolnok m. 10. vk./, a karcagi május 1.

tsz elnöke beszámolt arról, hogy szolnok megyében a lakosság 87 százaléka élvezi a közműves víz-ellátással járó előnyöket, a megye 76 települése közül 75-ben vezetékbeli folyik a víz. a vízellátással kapcsolatos feladatok megoldásához a helyi kezdeményezések, az érdekelte vállalatok, mezőgazdasági üzemek erőforrásainak mozgósítása jelentősen hozzájárult. figyelmeztet azonban, hogy a vízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya még mindig csak 35 százalékos, az ellátás bővítése tehát változatlanul az egyik legfontosabb feladat. emellett nagy figyelmet szükséges fordítani a víztakarékosságra, megakadályozva a pazarló felhasználást. a takarékoság feltételrendszerének kialakítása komplex, központi intézkedéseket kíván - tette hozzá.

a továbbiakban szólt arról, hogy az v. ötéves tervben és a jelenlegi tervidőszak eddig eltelt éveiben nem sikerült teljesíteni a megyében a szennyvízelvezetéssel és tisztítással összefüggő feladatokat. úgy tűnik, hogy a gazdasági körülmények miatt az elmaradás még tovább növekszik. szolnokon, karcagon, kisújszálláson a tervidőszakra előirányzott feladatokat nem tudják végrehajtani, és más településeken is lassítani kell a megvalósítás ütemét.

szolnok megyében évente többszáz lakást ér belvizek. a szaporodó vízelvezetési gondok sürgetővé teszik a belterületi vízrendezést. a helyi kezdeményezések, a lakosság társadalmi munkájának eredményesebb szervezése mellett a központi szerveknek is foglalkozniuk kellene ezzel a kérdéssel.

beszámolt arról, hogy a vízgazdálkodás növekvő feladatainak megoldásában jelentős szerepet töltenek be a vízi közmű-társulatok. a tapasztalatok szerint szolnok megyében bevált ez a forma és a vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás egyik leghatékonyabb módja. a jövőben is arra törekednek, hogy minél több társulás jöjjön létre, ehhez azonban tovább kell fejleszteni a velük kapcsolatos jogszabályokat.

/folyt.köv./
17.15 rj

bkk. 3. /megkezdődött... 27. folyt./rj

fábián márton foglalkozott a mezőgazdaság vizgazdálkodásának helyzetével, lehetőségeivel is. az elmúlt évtizedekben a tiszántulon elkészültek azok a berendezések, amelyek lehetővé teszik az öntözést. ezzel mintegy 450 ezer - ebből szólnok megyében 84 ezer - hektáron teremtdött meg az öntözés lehetősége. azonban az öntözőtelepek és berendezések egy része már elavult, tönkrement. a gondokat tetézte, hogy az öntözés gazdaságossága, különösen a korszerűtlen telepeken, erősen romlott. ennek következménye, hogy jelentősen csökkent az öntözött terület nagysága.

a mezőgazdasági vizgazdálkodás fejlesztése során jelentős feladat olyan ipari háttér megteremtése, amely lehetővé teszi, hogy hatékonyan, korszerűen, kevés munkaerővel és energiával használják fel a vizet. gyorsítani kell a rekonstrukciót, az elavult berendezések kicserélését is. célszerűnek látszik olyan ösztönző feltételeket teremteni a mezőgazdasági üzemeknek, hogy az eddigieknél jobban aknázzák ki a természeti forrásokban rejtőző lehetőségeket. végezetül arra hívta fel a figyelmet: olyan új módszereket kell kidolgozni, amelyek lehetővé teszik, hogy a lehullott csapadék mind nagyobb hányadát a talaj tárolja, másrészt a szükséges vizet aszálykor visszajuttathassák a földre.

/folyt.köv./

17.30 rj

-52-

ds

bkk. 3. / megkezdődött... 28. folyt./rj

a viz bács-kiskun megye életében mindig lényeges szerepet játszott, ezért a vizgazdálkodás problémái itt megkülönböztetett figyelmet érdemelnek - mondta ádám imréné, /bács m. 15. vk./,

a garai vörös csillag tsz állatgondozója. szóvátette, hogy a szelidi, vadkerti, kunfehértói tavak hasznosítása jelenleg tervszerűtlen. az üdülők szaporodásával nőtt a víz szennyezettsége, és a helytelenül megválasztott, betelepített halfajták a tavak nélkülözhetetlen nádasainak jelentős részét pusztították el. a vízterületek használói nem fordítanak elég figyelmet a nádgazdálkodásra, amely pedig a sekély vízi tavaknál különösen fontos. megoldatlan az üdülőterületek csatornázása, a kommunális szennyvizek a tavak utánpótlását is adó talajvizet szennyeznek. problémát jelent a gyorsan fejlődő falvak szennyvizeinek elvezetése is. a megoldás érdekében szükség van a központi és helyi erőforrások összpontosítására és szennyvízmű-társulatok létrehozására egyaránt.

a képviselő veszélyes jelenségre hívta fel a figyelmet, amikor arról beszélt, hogy sok helyen tájékozatlan és felelőtlen emberek a régi, elhagyott kutakba bocsátják a szennyvizet. szigorubb szankciókkal kellene az ilyen cselekmények ellen fellépni.

örvendetes tényként említette, hogy a vizek tisztaságát védő új jogszabályok előírják: a végrehajtási bírságot nem a vállalatra, vagy a gazdálkodó szervezetre, hanem annak felelős dolgozójára, vagy vezetőjére kell kiszabni. a bírság így személyre szól, és az egyéni felelősség jobban érvényesül. jó eredményekkel járt az a kísérlet is, amely kecskemét város szennyvizeinek elvezetése és hasznosítása céljából indult. 1977. és 1981. között 484 hektáron több mint 9 millió köbméter vizet helyeztek el környezeti ártalom nélkül, s a tapasztalatok azt mutatják, hogy az alkalmazott technológia bevált, alkalmas más, hasonló nagyságu városok szennyvizgondjainak megoldására is. a kísérlet alapján indokoltnak látszik a módszer elterjesztése.

a képviselő azt is megemlítette, hogy a megyei képviselőcsoport a vizgazdálkodás helyzetének vizsgálatakor külön foglalkozott a vízi szállításban rejlő eddig kiaknázatlan lehetőségekkel. a mezőgazdasági termelés emelkedő szállítási költségei egyre indokoltabbá teszik e szállítási mód tartalékainak feltárását, miután a megyét a duna 123 kilométer, a tiszta 30 kilométer hosszúságban érinti. a meglévő berendezésekkel és a gépesítettség minimális fokozásával három-ötszöröse lehetne növelni a rakodóhelyek jelenlegi forgalmát. az előzetes felmérések alapján elsősorban gabona, cukorrépa és ipari alapanyagok szállítására volna igény. a helyi erőforrások központi támogatással kiegészítve megoldhatnák a kikötőhelyek bővítését.

/folyt.köv./

17.55 rj

-53-

ds

p a r l a m e n t

bkk.3./ megkezdődött.....29.folyt./-a

dr.harmat lászló/ szabolcs m.4.vk./, az ujfehértói

gyümölcs- és disznóvénytermesztési kutató intézet igazgatója rámutatott: szabolcsban a lakóterületek vizellátása okozza a legtöbb gondot. az elmúlt években megvalósított beruházások némileg javították a helyzetet, de még mindig bőven akad tennivaló. nyiregyházán jövőre elkészül és munkába áll az új vízmű, így a lakosság igényeit az eddiginél folyamatosabban tudják majd kielégíteni. a megye csatornahálózata az utóbbi öt esztendőben másfélszeresére növekedett, a kiválmaknak azonban ennek ellenére sem képes eleget tenni. újabb csövek elhelyezésére csak helyenként van lehetőség, mivel az anyagi erőforrások meglehetősen korlátozottak. nehézkes a szennyvizek elvezetése is: a szűk keresztmetszet a települések köztisztaságát veszélyezteti.

a megyében az átlagosnál több a csapadék, ennek megfelelően kevesebb a napsütés, alacsonyabb a hőmérséklet. emiatt a belvizek állandó jelenlétével kell számolni. az elvezetésükre szolgáló rendszerek működése viszont nem elég hatékony, időszzerűvé vált a szabolcsi talaj vízhiánytartásának felülvizsgálata és átfogó szabályozása.

a képviselő ezután az öntözött területek nagyságának csökkenéséről szólva kiemelte: a növénytermesztés fejlesztése népgazdasági érdek. megfelelő termés hozamot azonban csak akkor érhetnek el, ha a kétségkívül meglévő nehézségek dacára is megtalálják a folyamatos öntözés lehetőségét.

dr.tóth dankó istván / borsod m.17.vk./, encsi

körzeti orvos örömmel nyugtázta, hogy az ovh elnökének írásos - az ülés előtt a képviselőkhöz eljuttatott - beszámolója visszatért több, korábban felvetett javaslatra, sorsuk alakulására.

/folyt.köv./
17.50/a

-54-

p a r l a m e n t

bkk.3./ megkezdődött.....30.folyt./-a

a feladatok között pedig fontosságának megfelelő helyet kap vizeink minőségének óvása. szűkebb pátriája, észak-magyarország folyóinak védelme érdekében javasolta: a jövőben célszerű lenne konstruktívabb együttműködést kialakítani a szomszédos országok vízügyi hatóságaival. a határfolyók hasznosítása és az árvízvédelem mellett ugyanis a folyók szennyeződése is közös felelősséget, gondot jelent. a továbbiakban megállapította: a vizek minőségét elsősorban az ipari üzemek rontják, de ma már érezhető a mezőgazdaság kemizálásának hatása is. valamelyest enyhíthetne a gondokon, ha legalább tervszerűen, megfelelő időben végeznék a műtrágyázást.

a képviselő ezután a megye ivóvizellátásáról szölt. a közegészségügyileg veszélyeztetett települések száma borsodban 190. közülük a jelenlegi ötéves tervben 21 kap egészséges ivóvizet, a jelenlegi ütemmel számolva tehát még nyolc ötéves terv kellene ahhoz, hogy a megye valamennyi házába eljussanak a vízvezetékek. az érintett településeken a csecsemőket tasakos ivóvízzel látják el, de a probléma megnyugtató megoldása egyre sürgetőbb.

- választókerületemben tapasztalom, hogy a falusi lakosság szívesen vállalja az anyagi hozzájárulást is, ha életkörülményeinek javításáról és az ivóvizellátásról van szó - tette hozzá a képviselő.

a vitában elhangzottakra válaszoló kovács Antal a hozzászólásokban említett gondok megítélésében egyetért a képviselőkkel. ám - tette hozzá - az általuk sürgetett feladatok megoldásához sajnos nem minden esetben rendelkezik népgazdaságunk elegendő pénzzel. azzal kell számolnunk - mutatott rá az államtitkár -, hogy csupán a rendelkezésünkre álló eszközökkel gazdálkodhatunk, ezek pedig csak az ismert, elfogadott programok megvalósítását teszik lehetővé. a fejlődés tervezett ütemét itt-ott - például jobb szervezéssel - lehet ugyan gyorsítani, de több milliárdos, új beruházásokra nem vállalkozhatunk.

/folyt.köv./
18.10/a

- 55 -

bkk. 3./ megkezdődött.....31. folyt./-a

a vizgazdálkodás gazdasági elemeiről, közelebből az ár-és díjviszonyokról szólva az országos vízügyi hivatal elnöke kifejtette: ezek módosítására a társadalmi ráfordításokat jobban tükröző rendszert kívánnak bevezetni. e változtatást azonban csak életszínvonalpolitikánk egyéb elemeivel összhangban lehet megvalósítani. annyi bizonyos, hogy az új árak és díjak jobban közelítenek majd a valóságos költségekhez. jelenleg hazánkban 6-7 forintba kerül egy köbméternyi ivóvíz ki-termelése, ám országunkban a legmagasabb vízdíj sem több 4 forintnál. a pazarlás - úgy tűnik - csak az árak szorításában mérsékelhető - mondotta Kovács Antal.

árvízvédelmi kérdéseket elemezve rámutatott, hogy a nagyobb gondot nem annyira a további védőművek építése, hanem a már meglévők állapota jelenti. a régi árvízvédelmi rendszerek egy része ugyanis elhasználódott, műszeres vizsgálatok tanúsága szerint sok bennük a rejtett hiba. arra azonban ígéretet tehetünk - mondotta Kovács Antal -, hogy az árvízvédelem biztonságát nem csökkentjük, azt kiemelkedően fontos szerepének megfelelően kezeljük.

a majd minden felszólaló által említett belterületi vízrendezésről az államtitkár elmondta: valamennyi gond megoldásához a jelenleginél sokkal több pénz kellene. a lehetséges forrásokat mindinkább úgy kell felhasználni, hogy a meliorációval együtt a belterületi vízrendezéseket is megvalósítsák.

a képviselők több olyan problémáról szóltak - például az ipari területek rekultivációjáról, az állattartó telepek szennyvíz-gondjairól, a vízszállítás kérdéseiről - melyeknek megoldásához több tárca, ágazat együttműködése szükséges. ezért e témákra az ovh az illetékes főhatóságokkal konzultálva ad majd választ.

befejezésül az országos vízügyi hivatal elnöke - megköszönve az elismerést, a tanácsokat, a bírálatot - kifejtette: feladataiknak a jövőben is igyekeznek eleget tenni, mégpedig a helyi szervek, a tanácsok, a vállalatok, a mezőgazdasági nagyüzemek mind hathatósabb segítségével.

az országgyűlés az országos vízügyi hivatal elnökének beszámolóját, valamint a felszólalásokra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette.

/folyt.köv./
18.15/a

bkk. 3. / megkezdődött... 32. folyt./rj

végül interpelláció következett. tomán károlyné

/borsod m. 7. vk./ a nyékládházi mezőpanel vasszerelője ónod várának rekonstrukciója tárgyában intézett kérdést az építésügyi és városfejlesztési miniszterhez. nemzeti kincseink megóvása iránti felelősségre utalva kérdezte: milyen intézkedés várható az egykor jelentős történelmi eseményeket megért, jelenleg azonban pusztulóban levő ónodi vár megmentésére, rekonstrukciójára.

abrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter

válaszában utalt arra, hogy az ónodi vár jelentősége, értéke ugyanugy ismert a szakemberek körében, mint a helybeliek előtt. az ország 8.700 műemléke közül azonban 350 a műemlékrom, s történelmi tartozásként, törlesztésként temérdek feladatot jelent ezek megóvása, helyreállítása. az ónodi vár a xviii. század vége óta fokozatosan indult romlásnak, ment tönkre. sajnós az anyagi lehetőségek miatt nem a legkedvezőbb a pillanat a várrom helyreállítására. mégis jelentőségét, állapotát figyelembe véve mód nyílik arra, hogy a helyi erőkre, szocialista brigádokra építve, lakossági támogatással és közreműködéssel megmentésük ami menthető. még az ez évi ötéves tervben felméri a kutatás, a tervezés, a kivitelezés pénzügyi feltételeit s megkezdődhet az állagmegóvási munka.

a miniszteri választ az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

ezzel az országgyűlés őszi ülészsaka - amelyen felváltva elnökölt apró Antal, Cservenka Ferencné, Péter János - befejezte munkáját.

/folyt.köv./
18.15 rj

parlament

bkk. 3. /megkezdődött... 33. folyt./rj

az országgyűlés pénteki ülésének eseményei dióhéjban

az országgyűlés őszi ülészetét péntek délelőtt nyitották meg.

elsőként apró Antal, az országgyűlés elnöke megemlékezett a nyári ülészet óta elhunyt Veneczi János képviselőről, akinek emlékét az országgyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg, s az ülészet résztvevői egyperces néma felállással rótták le kegyeletüket.

ezt követően az országgyűlés tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését a nyári ülészet óta végzett munkáról és döntött a mostani tanácskozás napirendjéről:

1./ a belügyminiszter beszámolója a közrend és a közbiztonság helyzetéről az 1977-81. években.

2. az országos vízügyi hivatal elnökének beszámolója a vizgazdálkodás időszerű kérdéseiről.

3. interpelláció

ezután Horváth István belügyminiszter tartotta meg beszámolóját.

ezután megkezdődött a vita, amelyben elsőként Pap János /veszprém, 1. vk./, az MSZMP veszprém megyei bizottságának első titkára ismertette az országgyűlés honvédelmi bizottságának állásfoglalását.

ezt követően - sorrendben - a következő képviselők szólaltak fel.

Dobos Józsefné Heves m. 6. vk. a gyöngyösi mátra ruhaipari szövetkezet minőségi ellenőre,

Borbély Gábor Budapest, 13. vk. a budapesti pártbizottság titkára,

/folyt.köv./
18.30 rj

-58-

As

parlament

bkk. 3. /megkezdődött... 34. folyt./rj

Dr. Szijártó Károly legfőbb ügyész,

Havasi Béla Borsod m. 2. vk., az MSZMP Borsod megyei bizottságának titkára,

Sebesi Lászlóné Békés m., 6. vk. a kétegyházi magyarnyelvű általános iskola tanítónője,

Sziucs János Szolnok m. 7. vk., az MSZMP Szolnok megyei bizottságának titkára,

Koczmann Ferencné Győr m., 7. vk., Pannónhalmi körzeti ápolónő

ezután Dr. Horváth István belügyminiszter vitázó beszéde hangzott el, majd határozathozatal következett: az országgyűlés a belügyminiszternek a közrend és a közbiztonság helyzetéről szóló beszámolóját, valamint a felszólalásokra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette.

következett a második napirendi téma tárgyalása: a vizgazdálkodás időszerű kérdéseiről szóló beszámolót Kovács Antal államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke terjesztette elő.

ezután megkezdődött a beszámoló feletti vita, amelyben elsőként Dr. Cselőtei László /Pest m. 2. vk./ a gödöllői

agrártudományi egyetem egyetemi tanára ismertette az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának álláspontját. -

a továbbiakban - sorrendben - a következő képviselők szólaltak fel:

Vadkerti Miklósné Heves m. 12. vk. a feldebrői Rákóczi termelőszövetkezet szociálpolitikai előadója,

Dohoczky Antal Baranya m. 11. vk., a cserkúti mezőgépi vállalat villányi gyáregységének villanyterelője,

/folyt.köv./
18.35 rj

-59-

As

parlament

bkk. 3. / megkezdődött... 35. folyt./rj

nagy sándorné hajdu m. 18. vk., a komádi kendergyár termelési
----- osztályvezetője,

ferenczi józsef csongrád m. 16. vk., a földeáki egyetértés terme-
----- lőszövetkezet traktorvezetője,

fábián márton szolnok m. 10. vk., a karcagi május 1. termelőszö-
----- vetkezet elnöke,

ádám imréné bács-kiskun m. 15. vk., a garai vörös csillag terme-
----- lőszövetkezet állatgondozója,

dr. harmat lászló szabolcs m., 4. vk., az ujfehértói gyümölcs- és
----- dísznövénytermesztési kutató intézet igazgatója,

tóth dankó istván borsod m. 17. vk., encsi körzeti orvos
-----

ezután dr. kovács Antal államtitkár, az országos vízügyi hi-
vatal elnökének vitazáró beszéde hangzott el, majd határozathozatal
következett: az országgyűlés a vízügyi hivatal elnökének a vizgázál-
kodás időszerű kérdéseiről szóló beszámolóját, valamint a fel-
szólalásokra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette.

ezután Tomán Károlyné /borsod m. 7. vk./,

a nyékládházi mezőpanel vasszerelője interpellációt intézett
őnod vára rekonstrukciója tárgyában az építésügyi és városfej-
lesztési miniszterhez.

dr. Ábrahám Kálmán miniszter válaszát az interpelláló képvi-
----- selő és az országgyűlés tudomásul vette.

ezzel befejeződött az országgyűlés őszi ülészakaja, amelyen
- felváltva - Apró Antal, Cservenka Ferencné, Péter János elnö-
költ.

x x x

az országgyűlés őszi ülészakájáról tudósítottak: Baumann Lász-
ló, Andai György, Dénes István, Kárpáti Miklós, Seregi László,
Stuber Sándor.
/folyt.köv./
18.40 rj

-60-

ds

parlament

bkk. 3. /megkezdődött... 36. folyt./rj

a szerkesztőségek figyelmébe!
-----

javitások a bkk. 3. / megkezdődött.../ hirünkre:

a 15. folyt.-ban a felszólaló neve a szövegben mindenütt:

k o c z m a n n   f e r e n c n é
-----

a 17. folyt. 1. bek. 2. sorában a szöveg:
...felfogása e kérdésben eltér...
-----

a 22. folyt. 3. bek. 1. sorában a név:
...szóvá tette, hogy a visontai külszíni...
-----

a 27. folyt. 2. bek. utolsó sorában a szöveg:
..tárolja, másrészt a szükséges vizet aszálykor visszajuttathas-
sák a földbe...
-----

a 28. folyt. 2. bek. 2. sorában a név:
k u n f e h é r t ó i   t a v a k ...
-----

a 29. folyt.-ban a felszólaló neve helyesen:
dr. harmat lászló ...
-----

a 30. folyt. 2. sorában a szöveg:
...kap vizeink minőségének...
-----

ua. 3. bek. 2. sorában a szöveg:
...megítélésében egyetértett a...
-----

a 35. folyt. 3. felszólalója funkciója helyesen:

a karcagi május 1. termelőszövetkezet elnöke
-----

ua. folyt. 5. felszólalójának neve helyesen:
dr. harmat lászló

/mti/

.-

19.05 rj

-61-

ds

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0081x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. október 9.   bel.   s z o m b a t
-----

sb0001 4 160 mtib1001

szervezettebbé válik az egyetemi, főiskolai felvételi előkészítés /1. rész/

1982. október 9. - új szakmai irányelveket adott ki a napokban a művelődési minisztérium a középiskolák és a felvételi előkészítő bizottságok - feb-ek - együttműködéséről. a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek egyetemi, főiskolai felvételi vizsgáinak pedagógiai módszerekkel való segítésére 1975-ben hazánk valamennyi felsőfoku oktatási intézményében megalakultak a feb-ek, illetve ezek szervezőbizottságai.

művelődési minisztérium tájékoztatása szerint tevékenységüket azóta folyamatosan és eredményesen végzik, de a továbbfejlődés akadálya, hogy nem alakult ki rendszeres együttműködés, összhang a feb-ek és a középiskolák között. az oktatási intézmények tájékozottsága a felvételi előkészítő munka tartalmáról és módszereiről hiányos. ezért a minisztérium szükségesnek tartja, hogy a felsőfoku oktatási intézmények adjanak több tájékoztatást arról, hogy a tanulók hol, hogyan, milyen eredményességgel vesznek részt a feb levelező előkészítésben és az oktatótábor munkájában. a középiskolákban pedig pontosan töltsék ki a jelentkezési lapokat, hogy az adatok, vélemények és javaslatok a feb-szervezőbizottságok számára megbízható támpontot jelentsenek.

a minisztérium illetékesei hangsúlyozták, hogy a feb nem „átmeneti iskolatípus”, a középiskolák és az egyetemek, főiskolák között. a középiskoláknak kell megadni azokat az ismereteket,